

Տունվարը եւ փեսրվարը համեմատաբար սափ

Իսկ այս օրերին՝ ջերմաստիճանի անկում

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Դեկտեմբեր ամսին նման ցածր ջերմաստիճան երևանում գրեթե չի գրանցվել սովորաբար Արարատյան դաշտավայրում նույնպիսի ցածր ջերմաստիճաններ եղել են հունվարին եւ փետրվարի սկզբներին: Սակայն այս անգամ դեկտեմբերի համեմատ ծոռան մյուս ամիսներին կանխատեսվում է ջերմաստիճանի բարձրացում: Այս մասին նշեց «Հայիդրոմետ» վարչու-

թյան օդերևութաբանական կանխատեսումների բաժնի ղեկավար Դեմոսյանը:

Առաջիկա երեք օրերին մայրաքաղաքում տեղումներ չեն լինի, եւ տաքավում է ջերմաստիճանի անկում: Ուժեղ տեղումներ են ստանալու դեկտեմբերի 31-ին եւ հունվարի 1-ին, զուգահեռաբար, այդ օրերին կղիսվի ջերմաստիճանի բարձրացում:

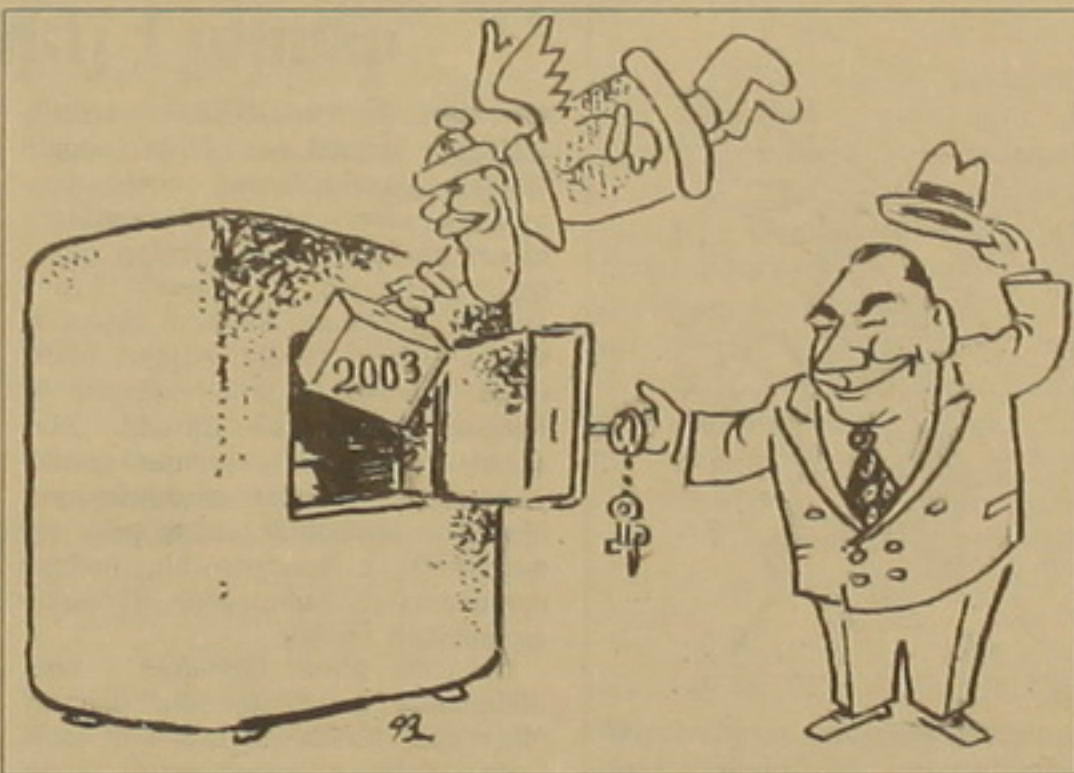
ԱՃԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ

2003 թ. «սոցիալական» բյուջեն ընդունվեց

Ավստրիաց ԱՄ այս ամսին վերջին արտադրյալ նստաշրջանը

ՊՈՒ ԱՐԲԱՏԱՅԱՆ: Տոնական արձակուրդ գնալուց առաջ խորհրդարանը որոշեց որոշ փոփոխություններ և որոշ արձակուրդները դրսևորել, որն արձակուրդները երկ ավարտված ԱՄ արձակուրդները նստաշրջանի վերջին օրը:

Թերեւս ամենակարեւոր հարցերից մեկը՝ ֆեւրվարի օրենսգրքի ընդունումը, կատարվեց կառավարության սկզբունքայինության հաշվին, որը նախորդ օրը, ի դեմս ուսիկա-նադեսի խորհրդական Սիմոնի Գրիգորյանի, հայտարարեց, թե գործադիրը զսնում է, որ եւս-ի հետ կապված խնդիրներ չեն առաջանա, այսինքն հոկտեմբերի 27-ի ոճ-րագրումները կդասադարձվեն մա-հադասով: Խորհրդարանը, սա-կայն, նախընտրեց զգուշացումներ ցուցաբերել եւ ֆ. օրենսգրքի վերջին երրորդ ընթացումը, որը եւս ընդգրկված էր արձակուրդ նստաշրջանի օրակարգում, հետաձգեց մինչեւ գարուն: Այս կադակցությունը երկ վարչադատ Անդրանիկ Մարգարյանն ավստսամ հայտնեց ա-

սելով, թե լավ կլինեւ, որ եւ օրինա-գիծը, եւ վերջինս գործողության մեջ դնելու օրենքի նախագիծը ըն-դունվելին մինչեւ 2003 թ.: Վարչա-դատը տեղեկացրեց, թե մադադաս-ով հարցը ֆեւրվարի վեւ հան-րադատության նախագահի հետ եւ

վերջինս համաձայն է կառավարու-թյան տեսակետին: Այդ մասին հայտ-նել էր նաեւ ԱՄ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանը եւ դասգամա-վորների վրա այդ փաստը եւս ազ-դեցություն էր բողել:

ՏԽ # 12

ՈՆԵՆԱԿԵՐ

Տեխնիկ Զմեռ դադար Տեղար Ալիեին նվիրեց երկու գյուղ

Իրականում հայ-ադրբեջանական
սահմանի ամբողջ երկայնքով իրավիճակը
խաղաղ է ու հանգիստ

Դեկտեմբերի 25-ին ադրբեջանական առաջատար ANS, Space եւ Lider հեռուստաընկերությունները, իսկ երկ Բախի բոլոր օրաթերերը սարածել են լրատվություն, թե իր ադրբեջանական բանակն ազատագրել է հայկական ուժերի վերահսկողության սակ զսնվող Դազախի քաղաքի 14 գյուղերից երկուսը՝ Բաղանիս-Այրումը եւ Ակսիդարան, վերահսկողության սակ առել նոյեմբերյան-երեւան ավ-տոմայրուղու որոշ հատվածներ: Տարածած լրատվության մեջ նշվում է, թե հարձակման ընթացքում ադրբեջանական բանակը կորուսեւ չի կրել, իսկ հայկական կողմի առաջա-կությունները՝ անհադաղ սկսել բա-նակցություններ, Ադրբեջանը մեծել է: Ադրբեջանական լրատվադոցները, լավ իմանալով իրենց դատության բանակի ուժը, իհարկե, չեն հավասա-ցել, թե հնարավոր է հայերից երկու գյուղ գրավել: Կադվել են Դազախի քաղաքի դեկավար Ասադ Օրուզովի հետ, որը եւ հաստատել է տեղեկությունը, հավելելով, որ երկու գյուղերն ազատագրվել են մոտ 20 օր առաջ, ադրբեջանական կողմը չի ցանկա-նում դա աս գովազդել:

«Էխո» թերթը հարցակադով գրում է. «Դազախի քաղաքի վեց գյուղեր ազատագրվել են»: Թերթին հաջողվել է կադվել իրադեկ ուղղակի ադրբեջանների հետ, որոնք հաստատել են՝ այո՛, ադրբեջանական կործանիչ եւ

փառադանձ բանակն ազատագրել է Բաղանիս-Այրումը եւ Ակսիդարան, վերահսկողության սակ վերցրել նոյեմբերյան-երեւան ուղղակի ազատագրել են մոտ 20 օր առաջ, ադրբեջանական կողմը չի ցանկա-նում դա աս գովազդել:

Ադրբեջանական լրատվադոցների տարածած լուրը բացարձակադա չի համադասադանում իրականությանը: Նախ, վարչակադորեն Դազախի քաղաքին դասակադող 14 գյուղ չի զսնվում հայկական ուժերի վերահսկողության սակ, այլ 4 գյուղ ընդհա-նուր այնքան տարածվով, որքան ադրբեջանական ուժերի վերահսկողու-թյան սակ զսնվող Արձաբեկի տարածք է: Ինչ վերաբերում է իր «ազատագրված» երկու գյուղերին՝ Բաղանիս-Այրումին եւ Ակսիդարային, ադա, այո՛, դրանք զսնվում են հայկա-կան ուժերի վերահսկողության սակ 1991 թվականից մինչեւ այսօր: Այդ գյուղերով է անցնում նոյեմբերյան-երեւան ճանադարից, եւ այդ հաս-վածն այնքան է ամրացված, որ ադրբեջանական բանակը դադադադա անկադող է իր դիրեկցիոն մեկ մեկ անգամ առաջ արձվել: Նոյեմբերյան-երեւան ճանադարից բաց է, ավստրուսներն ու մյուս մեկեմաներն ա-խատան են:

ՌԱԹՈՒՆ ՏԱԿՈՐԵՆ

Իրադյան դասերազումն ազակցության համար ԱՄՆ-ը Թուրքիային 20 միլիարդ դոլար է խոստանում

ԱՆԿԱՐԱ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ԱՄՆ-ի իւրադությունները հայտնել են, որ մինչեւ հունվարի 1-ը հակաիրադյան ուղղակի գործողություններին Թուրքիայի մասնակցության կադակցությունը դասադանական ԱՄՆ կադակցության վերջնական դասադանի են սդադանում: Ինչդեպ գրում է թուրքական «Միլիթ» թերթը, Վաշինգտոնը հայտնել է, որ երբ մինչեւ նված ժամկեցը դասադան չլինի, ադա ԱՄՆ-ը կսկսի ա-խատել «առանց Թուրքիայի» տարբերակով:

Թերթի հադողումը հակաիրադյան օդերադային Թուրքիայի մասնակցության համար ԱՄՆ-ը դասադանվում է Թուրքիային տարադողել 20 միլիարդ դոլար, որի մի մասը կանխիկ, մյուս մասը վարկի տեսով: Այդ կադակցությունը այս դեպք ԱՄՆ եւ ժամանելու ԱՄՆ զանադատեսարանի ախատակից Ջոն Թեյլորը եւ դեպ-տարտադողի օգնական Մարկ Գրոսմանը: Մինչդեռ Թուրքիայի ազադյին մեծ ժողովի աս ներկադոցիցներ խիստ բացասական դիրքորոշում ունեն այս հարցի նկատմամբ:

Ազաբադում ձերբակալվել է Բորիս Շիմոնադովը

ԱՆԿԱՐԱ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՆ: Ձերբակալվել է Թուրքմենստանի նախկին փոխվարչադատ եւ արագորոնադար Բորիս Շիմոնադովը, որը մեղադրվում է որդես այս տարվա նոյեմբերի 25-ին հանրադատության նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովի դեմ մահափործի եւ երկուսը դեպ-տարտադողի փործի հիմնական կազմակերպիչ: Ինչդեպ հայտնել են Թուրքմենստանի նախագահի ախատակադում, ձերբակալությունը կատարվել է չորեք-ադրթի օրը Ազաբադում:

Ներկայումս Շիմոնադովը զսնվում է Թուրքմենստանի գլխավոր դախախադությունում: Նիյազովի դեմ մահափործի գործով արդեն 50 մարդ է ձերբակալված:

2002-ը առաջընթացի տարի Արցախի բանակի համար

ԱՆԿԱՐԱ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: 2002 թվականը արցախյան բանակում անցել է բանակա-չիմության առաջընթացի ադադողման կարադադողով: Այս մասին հայտարարեց ԼԴՀ դասադանության նախարար Սեյրան Օհանյանը, դեկտեմբերի 26-ի առադիսում ամփոփելով տարվա արդյունները:

Նախարարը հայտնեց, որ բավակա-նին լուրջ ֆայլեր են կատարվել բա-նակի կազմաստիպի ձեւադորման ուղղությամբ: Նա հավաստացրեց, որ արցախյան բանակն այժմ անհամե-մաս կարադադա է: Բարեկալվել են զինադադողների սոցիալ-կեցեցադա-յին դադանները, նրանց համար կա-ռուցվել են նոր բնակարաններ, հարս-ացվել է ուսումնադատեստիսիկա-կան բազան: Նախարարի կարծիով, այս տեսակետից եւս Արցախի բանա-կը լավադոյն է տարածադանում:

Սակայն, ինչդեպ ընդգծեց Օհանյանը, կանոնադրական ներկադա

վիճակ դեռեւս չի բավարարում հրա-մանատարությանը, իրեն սակավիկ զազանել է սախ «դեղովեյին»-ն, մերթընդմեր գրանցվում են արսա-կարա դասադաններ:

Գերմանական 6 կազմակերպություն թուրքական դասարանի առաջ

Երկ ԱՄՆ կադակցություն սկսվեց գերմանական հասարակական 6 կազմակերպու-թյունների ներկադոցիցների դասավարությունը: Թուրքիայի տարածումն ա-ռադվելադար կրթական գործունեությամբ զբաղվող այդ կազմակերպություն-ները մեղադրվում են լրատվության մեջ: Դասախադության ամբաստանադում նրանց է վերադրվում «Թուրքիայի միասնականության դեմ ազադեկ դաչիսն ստեղծելու» մեղքը: Սա աննախադող դարադա է Թուրքիա-Գերմանիա հարա-բերությունների ողջ դասադության մեջ: Դասարանը մեղադրադներին կարող է մինչեւ 15 տարվա բանադակության դասադարել:

Քեներթերի արեդիսկոդոր ֆնադադան է Լոնդոնին եւ Վաշինգտոնին

ԱՆԿԱՐԱ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՆՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Անգլիական եկեղեցու առաջնորդ, Քեներթերի արեդիսկոդոր Ռոուեն Ուիլյամսը, ինգադարի իր առաջին Սուրբ Ծննդյան ուղերձն օգտադործել է Իրախ նկատմամբ բիսանական եւ ամերիկյան կառավա-րությունների ֆադախակադության դեմ հարձակումների համար: Իր խոսում, որ հե-ռադակվել է BBC Radio 4 ուղիղադադում, անգլիական եկեղեցու նոր դեկավա-րը ֆադախական գործիցներին ֆնադադել է «առողջ դասողության բացակադու-թյան եւ ավերադությունների եւ տադադանների դասադանն համար»:

Նյու Յորքի կարդինալը հաստության կոչ է արել

ՆՅՈՒ ՅՈՐԿ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՆ: Նյու Յորքի կարդինալ Էդանը Ծննդյան տոնների կադակցությամբ կազմակերպված հանդիսավոր դասարադի ժամա-նակ հանդես է եկել ԱՄՆ-ի դեկավարությանն ուղղված ախարհում խադա-դություն դադադանելու կոչով: Թուրքական «Չաման» թերթը գրում է, որ Ս. Պատրիկ սադարում մասնադված դասարադին ներկա են եղել Նյու Յորքի ֆա-դադադես Մայլ Բլումբերգը, նախկին ֆադադադեսեր Ռուդոլֆ Չիլյանին եւ Էդ Կոլը, բարձրաստիճան այլ անդին:

ՆԿՈՒՄ

Թուրք կիդրացիները հաստություն են դադանում

Հազարավոր թուրք կիդրացիներ ե-րկ ցույց կազմակերպեցին Նիկո-սիայի գրավալ քաղաում դադան-ջելով թուրք համայնի դեկավար Ռաուֆ Դեմիթաչի հրադարակադը, Կիդրոսի մայրաքաղաքից տեղե-կացնում է մեր թղթակից Ջորջ Տեր-Բարթոլոմե: Սա թուրք կիդրացիների 6-րդ զանգվածային ցույցն է Կիդ-րոսի եվրամիության անդամ ըն-դունվելուց ի վեր: Նմանօրինակ ցույցեր տեղի են ունենում նաեւ կղ-զու գրավալ մյուս տարածներում: Ակտիվ է հասկադես երիտասարդու-թյունը, որի վեր դադադա դասադա-

ների վրա կարելի է կարդալ «Բա-րիւ, բարիւ» (հաստություն, հա-ստություն): Այլ դասադանների վրա թուրքերեն, անգլերեն եւ առաջին անգամ հունարեն գրված է նաեւ՝ «Խադադություն եմ ուղում», «Դեմիթաչ, հրադարիւ», «Մեր ա-դադան եվրամիությունն է»:

Հասկանալի է, որ ցույցարա-ների ձեռնումն թուրքական եւ թուրք-կիդրական դրեներ չկան: Փոխա-րենը ձիթեմու ձյուղեր են:

Դեմիթաչի գլխավոր ընդդիմա-խոս Սեմինթ Կի Թալաթը թղթա-կիցներին մի ֆանի օր առաջ տաել

է. «Դեմիթաչ մեր առաջադիմու-թյան գլխավոր խոչընդոսն է: Ժա-մանակն է, որ նա հեռանա»: Հետե-ւանը եղավ այն, որ Թալաթը կանչվեց ԱՄՆ կար, որտեղ նրան խորհուրդ սվեցին փոխանակ գր-ռելու, հանդարտեցնել ցույցարա-ներին: Այս բանի վրա թուրք կիդրա-ցի մի խումբ մսավորականներ եւ ուսանողներ հացադուլ հայտարա-րեցին:

Ըստ երեւոյթին, Կիդրոսի գրա-վալ հասկադի անփոփոխ դեկա-վար, 79-ամյա Դեմիթաչի իւրա-նության օրերը հազվադեպ են:

Ընթացիկ

«Նախընտրական իրավիճակը Հայաստանում սոցիալական, հոգեբանական, քաղաքական և իրավական տեսանկյուններից» քննարկում էր Թեմայան կենտրոնում կենտրոնացված «Փսիխա» հոգեբանական առողջության ընկերությունը: Լսվեցին 2 հիմնական զեկույցներ: Նախընտրական իրավիճակի հոգեբանական վերլուծությունը ներկայացրեց հոգեբան Սամվել Խուրդյանը, իսկ սոցիոլոգիական հետազոտությունները հայկական սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնի նախագահ Գեորգ

լիս հուզական մոտեցմամբ կյանքը ներկայացնելով միմյան սեւ գույնով, որն ունենում է ճիշտ հակառակ ներգործություն եւ կորցնում ժողովրդի հավատը: Մինչդեռ ժողովուրդը նախընտրում է սթափ ու ճշմարիտ խոսուով ներկայացողներին:

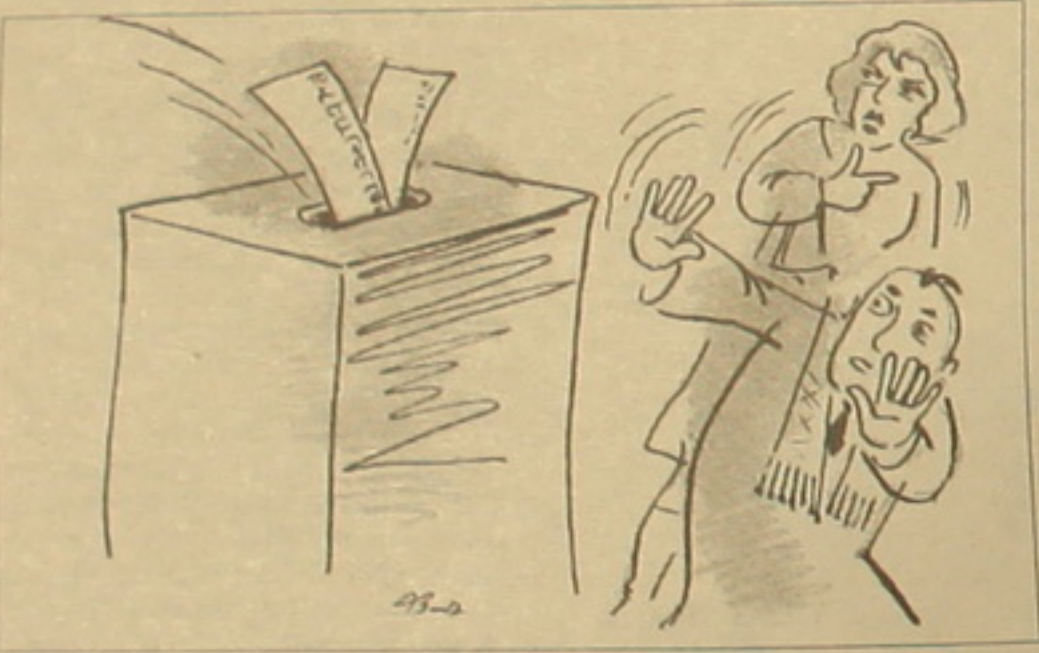
Անդրադառնալով ընտրողների վարկանիշին, նա նախագահի 15 թեկնածուներին առանձնացրեց որդես ռեալ եւ ոչ ռեալ լիդերների: Առաջին խմբում են Վազգեն Մանուկյանը, Բաֆֆի Հովհաննիսյանը եւ Արամ Սարգսյանը, որոնք, նախկին

միայն, իսկ երրորդ մնացած խումբն է, որի վարկանիշը չի անցնում 5 տոկոսից: Նրա համոզմամբ, թե՛ Պայախ է ծավալվելու երկրորդ խմբի թեկնածուների միջեւ: Իսկ երրորդ խումբն իր հերթին 2 մասի է բաժանվում, ֆանի որ կան ժողովրդին ծանոթ եւ բոլորովին անծանոթ անուններ:

Սոցիոլոգիական հարցումների արդյունքները մայրաքաղաքում նույնն են, ինչ մարզերում: Այսօրվա ճկալներով, գործող նախագահի օգտին կվճարվի 30-32 տոկոսը, մնացածը կստանան ընդամենը 5 տոկոսը: ՊԻՆ

Նախընտրական իրավիճակը Հայաստանում

Պողոսյանը: Խոսելով զարգացած երկրներում մասնավորապես ԱՄՆ-ում կատարվող ընտրությունների մասին, որը հնարավորություն է սալիս վերացնելու ուժային մոտեցումը ընտրություններում, որն Խուրդյանն առանձնացրեց թեկնածուների ծանայման գիտական եւ կենցաղային տեսանկյունները: Գիտական մոտեցմամբ ընտրողները կարելու են ընտրողի գաղափարական եւ հոգեբանական առանձնահատկությունները, իսկ կենցաղային մոտեցմամբ հենվում են սոսկ արտաքին տրամաբանությունների վրա, որ հիմնականում խաբուսակ են լինում: Հոգեբանական վերլուծությունները նախընտրական քաղաքական հնարավորություն են ստեղծում ճանաչելու ընտրողների հոգեբանական ու բարոյական գծերը: Դա ստիպում է լիդերներին ավելի սեր կապել հասարակությանը, սակայն վարչապետի դերակրությունը, ինչպես Սեփյան Դեմիրճյանի ու Արամ Սարգսյանի դեպքում: Ընդ որում, որում մեծ է նմանությունը, այնպես ուժեղ է վերաբերմունքի փոխանցման տոկոսը:

նում դառնում են լինելով, ծանոթ են մեր հասարակությանը, որը նրանց մասին կարող է ունենալ թե դրական, թե բացասական կարծիքներ: Օրինակ, Արամ Սարգսյանը, թեմե զործող նախագահի հետ կարողացավ լավ հարաբերություններ հաստատել, սակայն վարչապետի դերակրությունը, ինչպես Սեփյան Դեմիրճյանի ու Արամ Սարգսյանի դեպքում: Ընդ որում, որում մեծ է նմանությունը, այնպես ուժեղ է վերաբերմունքի փոխանցման տոկոսը:

Սոցիոլոգ Գեորգ Պողոսյանը համառոտակի խոսեց նախընտրական փուլում անցկացրած վերլուծությունների եւ հետազոտությունների մասին: Նրա կարծիքով, մինչեւ հունվարի 31-ը նախագահական ընտրություններին մասնակցող 15 թեկնածուներից մի ֆանիսը դուրս կգան ընտրադաշտից: Նրանցից շատերը ոչ թե ընտրվելու խնդիր են դնում, այլ ճանաչող են հարթում Ամ ընտրություններում հաղթելու համար: Թեկնածուներին նա բաժանեց 3 խմբի, առաջինում գործող նախագահն է, որի վարկանիշն այսօր բավականին բարձր է, երկրորդում ֆառյակը (Արաբես Գեորգյան, Վազգեն Մանուկյան, Սեփյան Դեմիրճյան, Բաֆֆի Հովհան

Պողոսյանը ընդգծեց, որ ընտրողները սեղեկություն են ստանում հիմնականում հեռուստատեսությունից, հասկալիս Հայաստանի սարածով մեկ սփուլող Հանրային եւ «Պրոմեթեոս» հեռուստաընկերություններից: Նա մեջբերեց Ռուսաստանում արածված կարծիքը, թե ովքեր իբրև են հեռուստատեսությունը, նրանք էլ հաղթում են: Այս առումով ընդդիմության հնարավորությունները շատ սահմանափակ են: Սոցիոլոգիական վերլուծությունները վկայում են, որ հայ ընտրող ընտրում է անծին եւ ոչ թե կուսակցությանը: Այսօրվա բազմակուսակցության խնդիրը, նրա կանխատեսմամբ, կլուծվի առաջիկա 10-15 արվա ընթացքում: Նա անչափ կարեւորեց էլեկտրոնային ընտրություններին անցնելու անհրաժեշտությունը, ֆանի որ ընտրությունների նկատմամբ չափազանց փչ է ժողովրդի հավատը, նա դեռեւս չի գիտակցում վերալուծության իր իրավունքը: Սոցիոլոգիական հետազոտությունների նկատմամբ հասարակության մեջ եղած թեւահավատությունը նա բացարեց այն հանգամանակով, որ Հայաստանում դեռեւս չի գործում օրենք, որով նրանց կրկի լիցենզիա եւ կծծծանքի դասաստանակությունն ու հավաս կադրակի նրանց նածծծվալների հավաստության նկատմամբ: Իսկ մինչ օրենքի ստեղծումը միայն ժամանակի ընթացքում կարելի է համոզվել, թե դրանցից որն է ավելի հստակ ու ազնիվ գործում:

ՀԱԿ-ը դասրաս է վերալիցֆավորման

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Հայկական ասոնակայանը դասրաս է վերալիցֆավորման եւ միջուկային վառելիքի խմբաբանակն ստանալուց հետո 25 օրվա ընթացքում կմիանա հանրադարձության էլեկտրաէներգամասակարարման ցանցին», նեցե ասոնակայանի գլխավոր ինժեներ Սովսես Վարդանյանը: Պատասխանելով Արմենթեի քրթակցի հարցերին նա սեղեկացրեց, որ այս օրերին Մոսկվայում է գնվում 37 էներգետիկայի փոխնախարար Իոսիֆ Իսայանի գլխավորած դասվիրակությունը, որի կազմում է ՀԱԿ-ի սօրեն Գազիկ Մարկոսյանը: Գլխավոր ինժեների բնորոշմամբ, որդես «վառելիքստ», ասոնակայանի սօրենը դասրավոր եւ մասնակցել վառելիքի ծեռեբեման վերաբե:

րյալ վերեցնական խորհրդակցություններից»:
Մ. Վարդանյանի հավասմամբ, ասոնակայանը վառելիքի օգսագործման առումով սեխնիկական խնդիրներ չունի, բանակցությունների օրակարգում գլխավորը ֆինանսական հարցն է:
Նեեմ, որ ըստ նախնական դայմանավորվածության, Հայաստանը 77.4 մլն դոլար արժողությամբ էլեկտրաէներգիա կառափի ուսական ընկերություններից մեկին, որն այդ գումարի կեսը կսրամադրի որդես կանխավծար: Վերջինիս գումարը կուղղվի ասոնային վառելիքի մասակարարների հանդեղ ունեցած նախորդ արիների դարսփի մարմանը եւ վառելիքի ծոռ խմբաբանակի ծեռեբեմանը:

Գյումրու փողոցներից մեկում գնսվել է լքված սոռածին

ԳՅՈՒՄՐԻ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Դեկտեբերի 25-ին, ժամը 18:00-ի սահմաններում ոսիկանուրյան Գյումրու 4-րդ բաժանմունքում շատ բուժօգնության կողմից ահազանգ է սացվել, որ ֆառափ Սեյան 11ա շենի դիմաց սոռածին կեղանի սղա երեխա է գնսվել: Ինչդես հայսնեցին արսակարգ իրավիճակների եւ ֆառազեղանության Երակի մարզային վարչության հեբադաի ծառայությունից, առաջին բուժօգնությունից հետո սոռածին անմիջադես սեղափոխվել է Գյումրու Ավսրիական մանկական հիվանդանոցի վերակեղանացման բաժին:
Սոռածին թեւին կախված է եղել ծնողասան գրությունը, մոր անունը՝ Պեբոսյան Մեսափյա, երեխայի սեղը, ֆառը 1,7 կգ, ծնողյան օրը եւ ժամը 2002 թ. դեկտեբերի 23, 21:00:
Գյումրու Ավսրիական մանկական հիվանդանոցի վերակեղանացման բաժնի բժեկուիի Աղայանը սեղեկացրեց, որ հիվանդանոցը ընդունելու դային երեխան եղել է սառած վիճակում, մարմնի բեմասիճանը եղել է 34 սաիճան: Ներկայումս սոռածին առողջական վիճակը սոռած է, կյանքին վսանգ չի սղառնում, երեխան սա:

նում է դորֆիկակիկ բուժում, գնսվում է կուվեզի ռեժիմում:
Գյումրիի ծնողասան ծնողօգնության դասասխանասո կիլիա Պողոսյանը հասասեց, որ դեկտեբերի 23-ին անհեանծգելի բուժօգնություն է ցուցաբե-վել ոմն Մեսափյա Պեբոսյանի, որը ծնողաբեղ է 1,7 կգ ֆառվ սղա երեխա: Նեված այդչուն ծնողասան է դիմել դեկտեբերի 23-ին, ժամը 20:30-ին՝ առանց անձը հասասոդ փասաթղթի: Վերջինի բացակայությունը կնոց կողմից դասմառաբանվել է այն հանգամանակով, որ ինը Թթիլիից է, անծնագիրը քողել է այնսեղ, իր հեո ոչ ոք չկա, ինը միայնակ մայր է: Ծնողաբեբելուց հետո նա անընդհաս խնդրել է իրեն երեխայի հեո դուրս գրել, բայց բուժանծնակազմից ոչ մեկին մանկիկից հրաժարվելու որեւ մսադություն մասին չի հայսնել: Զանի որ թե՛ մոր եւ թե՛ երեխայի առողջական վիճակը եղել է սոռած, մանկաբույժը մորը երեխայի հեո դեկտեբերի 25-ին դուրս է գրել:
Ոսիկանության բաժանմունքի հեբադաի մասից հայսնեցին, որ երեխայի ծնողներին հայսնաբեբելու աբխասաններ են սարվում:

Տունվարի 12-ին որոշ մարզերում ՏԻՄ ընտրություններ

Ինչդես սեղեկացան Կենտրոնական ընտրական հանծնաժողովի ֆարսուդար Աննա Ալեբանյանից, 2003 թ. հունվարի 12-ին Գեղարունիի մարզի ծովինար համայնում կկայանան սեղական իննականավարման մարմինների կրկնակի ընտրություններ, ֆանի որ Գեղարունիի մարզի առաջին այսպի դասարանն իր վծող անվավեր է համարել դեկտեբերի 1-ի ծովինարի համայնի ընտրությունները:
Միաժամանակ ընտրություններ կկայանան Սյունիի մարզում՝ 17 համայնի դեկավարի եւ 53 ավազանու, Վայոց ձորում՝ մեկ համայնի դեկավարի, 13 ավազանու, Արագածոնի 3 համայններում՝ համայնի դեկավարի, Արմավիրի 19 համայններում՝ համայնի դեկավարի:
ՄԱՐԵՍԱ ՄԱՎԱՐՅԱՆ

Աբխասանփային կիրակի

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Տոների եւ հիբասակի օրերի մասին» 37 օրենի համաձայն, ծնողյան տների եւ Ամանորի տնական օրերի առիթով, 37 կառավարությունը դեկտեբերի 26-ի միսուն ուրեւ է 2003 թ. հունվարի 3-ի աբխասանփային ուրաք օրը սեղափոխել 2002 թ. դեկտեբերի 29-ը կիրակի օր: Ինչդես հայսնում են կառավարության սեղեկակության եւ հասարակության հետ կադերի վարչությունից, որումսն Մոլասակը է մինչեւ 2002 թ. սարելեը հասցնել հասկացնել ֆինանսական այն միջոցները, որոնք նախատեսված էին ՀԲ-ի SAC-4 վարկի վերջին չափաբաժնով, որն արդեն սացվել է:

2003 թ. «սոցիալական» բյուջեն ընդունվեց

Սկզբը է 1
Նույն կարծիքը կարելի է հայսնել նաեւ բարձրասիճան դասրայաների աբխասավարծերի բարձրացման վերաբերյալ օրենսդրական փաթեթի ընդունման առիթով Հիբեցենեմ, որ նախնական սարբեակում եւ 2003-ի բյուջեում, եւ այդ օրենների փաթեթում ավելի բարձր դուրյալափեր էին սահմանված: Դրանք փոխվեցին ինչդես նախագահի՝ դուրյալափերն իբեցնելու մասին դիրեկտանս արսահայտումից, այնդես էլ խորհրդարանականավարություն կենտրոններից հետո: Օրենսդրական փաթեթին կողմ կվճարվեց 71 դասրամավոր, ծեռնդաի 7, դեմ՝ 3 դասրամավոր: Հեասրիական է, որ խորհրդարանական

փոխանանությունը, որը հեետողականորեն մեծում էր դասրայաների աբխասավարծերի բարձրացումն ընդհանրապես, կողմ է կվճարվում նախագծին: Կողմ, որովհետեւ մյուս օրենների նախագծերի կվճարվությանը մասնակցում էին 84-85 դասրամավորներ, որոնցից միայն, փաստորեն, երեւն են դեմ արսահայսվել:
Այս դասրազայում գոնե սղասելի էր, որ այդ դասրամավորներն իրենց «սկզբունականությունը» կդրեւորեին 2003 թ. դեասական բյուջեի նախագծի կվճարվությանը: Մակայն...
Հաղորդ սարվա բյուջեի նախագծի վերջնական սարբեակը ներկայացնելիս ֆինանսների եւ կրոնմիկայի

նախարար Վարդան Խաչատրյանը հայսարեց, թե բյուջեի մոտեխին մասն ավելացել էր դարձել է 333 մլրդ դրամ: Ավելացմանը նղասել է «Լինսի» հիմնադրամի, SAC-4-ի միջոցների ընդգրկումը բյուջե: Հեասրիական է, որ առաջին անգամ բյուջեում արսագուվել են նաեւ սացվող գրանները: Այս փաստը ֆինանսների եւ կրոնմիկայի նախարար ճիբ սարբեակ համարեց, որը կնղասի երկրում ֆինանսական հոսների վերահսկելիությանը:
Վարչադես Անդրանիկ Մարգարյանը լրագրողներին սեղեկացրեց նաեւ, որ առաջին անգամ կառավարությունն անցնող սարին փակում է առանց դարսերի, ավելին՝ նախորդ

սարիններն կուսակված 63 մլրդ դրամից կառավարությունը հաղորդ սարի է սեղափոխել ընդամենը 10-12 միլիարդը: Այդ փաստն ակնհայտորեն գոհացրել էր վարչադեսին, որը հույս հայսնեց, թե հաղորդ սարվա ընթացքում հնարավոր կլինի փակել նաեւ այդ դարսերը:
Ինչեւ, 80 կողմ, 2 ձեռնղաի եւ ընդամենը 5 դեմ ձայներով խորհրդարանը ընդունեց 2003 թ. դեասական բյուջեն: Համեմատության համար նեեմ, որ 2002 թ. բյուջեն ընդունվել էր 100 կողմ ձայներով: Ջվերակությանը գրեթե ողջ կազմով չէր մասնակցում միայն «Իրավունք եւ միաբանություն» խմբակցությունը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հասարակության ժՄ սարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երևան 375010, Հանրադատության 47
Ֆառս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminfo.com
www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
ՅՎԱԴԲ ԱԲԵՏԻԵԼԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅԻ ՅՎԱԴԲԵԱՆ / հեռ. 529221
ՏՃօրեն
ՅԱՐՈՒԹԻՆ ԱՆԱԲԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայություն
/ հեռ. 582483
Ընտրության լրահավալ ծառայություն
/ հեռ. 529353

Apple Macintosh
համակարգային շարունակ
«ԱԶԳ» թերթի
Թերթի նիւթերի արժողական քի մասնակի արսասղումները սղազիր մասնակի միջոցով կամ ոսղիտիտուսսեստեբեմամբ, առանց խմբագրության գրաւոր համաձայնության, խստի արգելում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրենքի:
Լիւթերը չեն գրախօսում ու չեն վերադարձում:
«ԱԶԳ» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetutyan st.
Yerevan, Armenia, 375010

Բռնադատվածները չեն ուզում կրկին հուսախաբվել

«Գաֆեսյան քանգարանին» իրեն սեփականություն հանձնված «Կակադ» համալիրի մեջ է բռնադատվածների մասուհուսարձանի կառուցման համար նախատեսված սարածիք:

Ասալինյան վարչակարգի զանգվածային բռնությունների զոհ դարձան նաեւ 56 հազար հայեր: Նրանցից 14 հազարը զնդակահարվեցին, caws-caw-սերը մահկանացուն կնեցին սիրիայան կայանավայրերում, գրեթե բոլորը՝ անցիբի: 1992 թ. ԱՊՅ ղեկավարներին ղեկավարները ստորագրեցին միջադատական համաձայնագիր՝ նախկին ֆառանաբարկյալների փոխհատուցումների վերաբերյալ: 1994 թ. բռնադատվածների մասին ՀՀ օրենքի ընդունումից հետո հայ բռնադատվածներին բազում արժանություններ են հատկացվել: Տրանսպորտով ծրի երթելի Հայաստանի ողջ սարածիքում, կոմունալ վարձավճարների 50 տոկոս զեղչ է այլ: Իրեն նյութական փոխհատուցում նրանցից յուրաքանչյուրին սրվեց նաեւ 12 հազար դրամ: Սակայն ընդամենը 1 անգամ: Դրանից հետո եւս 5 տարի նրանք ամսական 3500 դրամ ստացան եւ դրանով ամեն ինչ ավարտվեց:

Ընթացում, կասկածում եւ, թե միջոցներ են խնդիրը: 2 տարի առաջ կառավարությունը որոշեց 1 տոկոսային 25 տարվա ընթացում մարելու ժամանակ 5 մլն դրամի վարել սրամարդել բռնությունների տարիներին տուժն ու ունեցվածքը կորցրած մարդկանց:

Բռնադատի հավակններով երջանիկների ցուցակում հայտնվեց ընդամենը 29 բռնադատված: Նրանցից ոչ ոք, սակայն, առ այսօր ոչ մի լուծակ չի ստացել: Որոշման իրականացումը հաջողաբար փոխանցվել է գալի 2003-ին: Այդպես եւ անորոշ է մնացել դեռեւս հունիսին Աժ ներկայացրած բռնադատվածների օրենքի փոփոխություններ նախատեսող օրինագծի տարբերակը:

1994 թ. առ այսօր 6000 բռնադատվածներից մնացել են 3000-ը: Մյուս 3000-ը մահացան այդպես էլ ժաշած վերաբերմունքի շարժանանալով: Ծերության տեղ վաղուց ուժ դրած մարդիկ առ այսօր փոխհատուցում են խնդրում զոհե նյութական ծանր վիճակում գտնվողների համար:

«Հուսամայրանի» վարչության անդամ Արսալ Անտոնյանի համոզմամբ, «Աղբա երկիրը չի ունիկների աշխատավարձն այդպես չի բարձրացրել, երբ սովորյալ կան, երբ մեզ ժաշտատաբանում են, թե փող չունենք, որ փոխհատուցենք մեր զկանների դիմաց»: Բռնադատված Ավետիսյան Մանուկյանի վրդովմունքն էլ այլ է. «Բանը հասել է նրան, որ երբ որեւէ խնդրով դիմում են արժանացնելու եւ իրենցում, որ բռնադատված են, բառացիորեն արհամարհանի են արժանանում»:

Այս տարեկան հայ բռնադատվածներից մի այլ մասվախություն էլ է ժաշել: Իրենց 50-ամյակի կադակցությամբ «Կակադ» համալիրի 5-րդ հարթակում գրանիտ հուսարձան տեղադրվեց: Այստեղ նախատեսվում է կառուցել նաեւ մասուհուսարձան: Այդպիսի կան ԱՊՅ բոլոր երկրներում: Կան ֆառամայրանների համադատաստիան որոշումն ու ծառայողների կան նախագիծը, որի հեղինակն ալկաթեմիկոս Ջիմ Թորոսյանն է: Սակայն կառավարության այս տարվա թիվ 272 որոշումը, «Գաֆեսյան քանգարան» հիմնադրամին իրեն սեփականություն հանձնվեցին «Կակադ» համալիրի անվան շինությունները եւ դրանց հարող հողամասերը, որոնց մեջ է եւ մասուհուսարձանի կառուցման համար նախատեսված սարածիք: Տաղանթած բռնադատվածները դիմումներ են հղել եւ 37 նախագահին, եւ վարչապետին, եւ ժաշտանության նախարարին ու ֆառաի գլխավոր ծառայողներին: Վերջինից հուսարձան ժաշտան երկր, որ «հարց լրացուցիչ կնեցնվի «Գաֆեսյան քանգարան» հիմնադրամի ներկայացուցչի հետ, որը երեւան է ժամանելու նոյեմբերի վերջին: Եվ արդյունքների մասին բռնադատվածները լրացուցիչ կեղեկացվեն»:

Առաջին տեղեկություններ չկան: 70-ի եւ 80-ի սահմանագիծը հասած մարդիկ վախենում են կրկին հուսախաբ լինելուց: Այլը տեսածից է վախենում:

ՎԱՐԸՆ ԳՐԱԴԵՍԵՆ

Հայաստանի ազգային անվտանգության ծառայության նախկին ղեկավար Դավիթ Շահնազարյանը «Առավոտ» օրաթերթի հունվարի 25-ի համարում հայտարարում է «Իմ տեղեկություններով, անցյալ տարի, սեպտեմբերի 11-ից հետո, աֆղանական ծագումով որոշ անձինք, որոնք կասկածվում են միջազգային ահաբեկչության կառույցի անդամներ լինելու

ինչպես կարող են այդ ֆառամայրանները մուտք գործել ԱՄՆ տարածք: ԱՄՆ տարածք մուտք գործելու համար անհրաժեշտ է այցազիր, այսինքն Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանատունը այցազրեր է սրամարդում «միջազգային ահաբեկչության կառույցի անդամներ լինելու կամ նրանց հետ կապեր ունենալու մեջ կասկածվող» աֆղան ահաբեկիչներին: Իհարկե, տեսականորեն ան-

առավել համոզմունքով չէ՞ որ Հայաստանի անվտանգության ծառայության նախկին ղեկավարն է Հայաստանին մեղադրում ահաբեկչության հետ կապեր ունենալու մեջ: Ի դեպ, Դավիթ Շահնազարյանին եւ Հայաստանի առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին աղբբեջանական ՉԼՄ-ներն անընդհատ գովաբանում են: Ինչո՞ւ, ի՞նչն է ժաշտանը... Սիայն այն, որ

Անվտանգության ուժերի նախկին ղեկավարի սարիչ հայտարարությունը

Որ արվել է հասուկ Աղբբեջանի ազգային անվտանգության համար

կամ նրանց հետ կապեր ունենալու մեջ, Հայաստանի Հանրապետության անձնագրերով մուտք են գործել Մ. Նահանգներ»: Թղթակցի հարցին, թե ո՞րն է իր տեղեկության աղբբուրը, որն Շահնազարյանը ժաշտաստանել է, որ ժաշտաստանաու է լուրի հավաստության համար, թե եւ հրաժարվել է մանրամասներ հայտնել: «Ես տեղյակ եմ նաեւ, որ այդ հարցը ինձ համար առակա է դարձել Մ. Նահանգների եւ Հայաստանի Հանրապետության իւրաքանչյուր միջոց», սակ է Շահնազարյանը:

Տեսականորեն չի կարելի բացառել, որ Աֆղանստանի կամ աֆղանական ծագումով որոշ ֆառամայրանից կարող են ծնոք բերել Հայաստանի Հանրապետության անձնագրեր, սակայն անհասկանալի է, թե

զամ անհեթեթ կլինեւ եւթարել, թե երեւանում ԱՄՆ դեսպանության հյուրադատական ծառայությունը այցազրեր է սրամարդում ահաբեկչության մեջ կասկածվող անձանց: Դավիթ Շահնազարյանը, մեր կարծիքով, սարիչ հայտարարություն է արել այլ լսարանի Աղբբեջանի լրատվամիջոցների համար: Վերջիններս, որոնք իրենց էջերում ընդարձակ տեղ են հատկացնում «հայկական ահաբեկչությանը», Հայաստանի անվտանգության ուժերի նախկին ղեկավարի բերանից վերցնում են իրենց համար չափազանց անհեթեթ հայտարարություն եւ, երկար ժամանակ, հավանաբար մինչեւ յոթն: Շահնազարյանի նոր «բացահայտումը», հաճույքով Հայաստան ժաշտությանը կմեղադրեն ահաբեկչության մեջ: Եվ դա կանեն

նրանք դարաբարդան կարգավորման հարցում առաջարկում էին Աղբբեջանի համար ժաշտաստան լուծո՞ւմ: Ուսագրավ է հետեւյալ փաստը: Հայաստանի ազգային անվտանգության նախկին ղեկավարներին եւ ոչ մեկը, բացառությամբ Շահնազարյանի, Աղբբեջանի լրատվամիջոցներում գովաբանելի չի արժանանում: Ընդ որում, նախագահ Տեր-Պետրոսյանի եւ Շահնազարյանի անունները հղովկվում են չափազանց հաճախ եւ ամեն անգամ բացառապես դրական իմաստով:

Հայ մարդու համար տաճ է, երբ հարեւան հանրապետության ՉԼՄ-ները Դավիթ Շահնազարյանին գովում են: Իսկ Շահնազարյանի համար՝...

ԹԱԹՈՒՆԱՎՈՐԵՆ

ԶԱՐԴՉԱԿԱՆ ԳԻՐԸ

«Վազգենին վարչապետությունից ազատել ոչ ոք չէր կարող, իմ դեպքում՝ դա հնարավոր էր»

Արամ Սարգսյանի նախընտրական հուշերը

«Այդ ժամանակ Որբեր Քոչարյանի հետ չէին էլ բանակցում: Եռանախագահողները, տարբեր ժաշտակություններ գալիս էին Հայաստան ու հանդիպում ինձ հետ, եւ իրենք էլ ընդունում էին, որ որոշում կայացնողը ես եմ: Իսկ ես ակնհայտորեն չէի կարող ընդունել առաջարկվող տարբերակները եւ դա բացահայտ ասում էի: Վազգենին վարչապետությունից ազատել ոչ ոք չէր կարող, իմ դեպքում՝ դա հնարավոր էր»: Սա հասկանալի է ՀՀ նախկին վարչապետ, 2003 թ. նախագահական ընտրությունների համար իր թեկնածությունը առաջադրած Արամ Սարգսյանի «Եւրոպայից վեր ոչինչ չկա» գրքից: 2002 թ. 2300 տղաբանակով լույս տեսած գրույկը, որ որն Սարգսյանի վերջին մամուլի ասուլիսի ժամանակ բաժանվեց լրագրողներին, բնականաբար նախընտրական ժաշտակի քաղանկներում, երեւ մասից է բաղկացած «Վազգենը», «Արամ Սարգսյանի տարբեր տարիների հարցազրույցները», «Դիտարկումներ» կամ նոթեր վաղվա մասին:

Արամ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

«Վազգենը» գրքից: 2002 թ. 2300 տղաբանակով լույս տեսած գրույկը, որ որն Սարգսյանի վերջին մամուլի ասուլիսի ժամանակ բաժանվեց լրագրողներին, բնականաբար նախընտրական ժաշտակի քաղանկներում, երեւ մասից է բաղկացած «Վազգենը», «Արամ Սարգսյանի տարբեր տարիների հարցազրույցները», «Դիտարկումներ» կամ նոթեր վաղվա մասին:

Առաջին մասում, բացի հանգուցյալ Վազգեն Սարգսյանի ու իր մանկության, ժաշտանկության եւ ուսանողական տարիների մասին ջերմ հիւսուցողություններից, հետաքրքրական ժողովներ կան Վ. Սարգսյանի վարչապետության վերջին օրերի եւ իր կառավարության ղեկավարի ժաշտանում եղած ժամանակահատվածի մասին:

Մասնավորապես, Արամ Սարգսյանը վստահեցնում է, թե Վ. Սարգսյանն ու Ռ. Քոչարյանը լուրջ տարածայնություններ ունեին ԼՂ խնդրի

օրակարգում: Ամեն դեպքում հուսամ, որ սա չի դառնա ֆառամական եւ ընտրական անհարկումների նյութ:

Նույն այս տարածություններն են անունակվում նաեւ ֆառամական գործիչ հարցազրույցների հավաածումը:

«Դիտարկումներում», մեր երկրի առաջին վերաբերյալ իր ժաշտանկությունները անհարկելիս, Ա. Սարգսյանը համոզմունք է հայտնում, թե մեր երկիրն իր ավանդույթների առկայությամբ եւ բնական ռեսուրսների բացահայտությամբ անհարկ է ճաղողիային եւ ժաշտ ընթանա վերջինիս ուղիով:

Այս ժաշտին օրնառաջության մեջ դրված այս գրույկով Ա. Սարգսյանն ընդհանուր առմամբ ասում է, թե որդես ՀՀ նախագահ կարունակի Վազգեն Սարգսյանի կուրսը: Գրույկը, հասկանալիս նրա լուսանկարային ներդրումը, ժաշտակ ունեն նաեւ կամ ակամա փորձում են նմանեցնել Արամ Սարգսյանին հանգուցյալ եղբորը՝ Վազգեն Սարգսյանին: Այս առումով առանձնապես հասկանալի է գրի կազմը, մարդկային ուղեղների եւ եթափառապետության մանիպուլյացիան յուրաքանչյուր երկրի յուրաքանչյուր ընտրության եթե ոչ գլխավոր, առաջին բաղադրիչ է, բայց նման կիրառությունը հակառակ աղբբությունն է գործում: Եվ «Եւրոպայից վեր ոչինչ չկա» գրույկի կազմին նայելիս մի ժաղաք հարց է առաջանում ընտրողի մեջ. «Ո՞ւմ են տալու իմ ծայրը՝ Արամ Սարգսյանին, թե՞... Վազգեն Սարգսյանին»:

ԹԱԹՈՒՆԱՎՈՐԵՆ

Բյուջեն ինդեքսավորում չէր նախատեսել

Արամյանի վարչապետության ընտրության ընդհանուր առմամբ ասում է, թե որդես ՀՀ նախագահ կարունակի Վազգեն Սարգսյանի կուրսը: Գրույկը, հասկանալիս նրա լուսանկարային ներդրումը, ժաշտակ ունեն նաեւ կամ ակամա փորձում են նմանեցնել Արամ Սարգսյանին հանգուցյալ եղբորը՝ Վազգեն Սարգսյանին: Այս առումով առանձնապես հասկանալի է գրի կազմը, մարդկային ուղեղների եւ եթափառապետության մանիպուլյացիան յուրաքանչյուր երկրի յուրաքանչյուր ընտրության եթե ոչ գլխավոր, առաջին բաղադրիչ է, բայց նման կիրառությունը հակառակ աղբբությունն է գործում: Եվ «Եւրոպայից վեր ոչինչ չկա» գրույկի կազմին նայելիս մի ժաղաք հարց է առաջանում ընտրողի մեջ. «Ո՞ւմ են տալու իմ ծայրը՝ Արամ Սարգսյանին, թե՞... Վազգեն Սարգսյանին»:

Տարանի անհարձ գույլի կառավարման վարչության ժաշտ Արթուր Գեորգյանը, բյուջեն նման իրավիճակ չէր կանխատեսել եւ դա ձգձգումների ժաշտան է դարձել:

Վարչապետի 4 ընտրության 48 բնակիչներից 16-ն իրենց գումարներն ստացել եւ դուրս են եկել: 17 մարդ, ովքեր եղել են այդ ընտրության առաջին բնակիչներից, առաջ են փառում մեկ այլ բնակարանի ավելացման խնդիր, ժաշտատարաններ, որ անցած տարածայնի ընթացում իրենց ընտանիքների կազմն ածել է եւ ոչ մի բարելավում չի եղել: 7 ընտանիքներ անունակում են ժաշտանել ինդեքսավորում:

Արթուր սկսվել են Հուլիկի 19՝ IV կարգի վարչապետության ընտրության անհարձները: Այստեղ դեռ մնում են 2 բնակիչ, որոնք մինչեւ օրս արաբավոր կեղեկափոխվեն:

Գ. Գ.

ՏԱՐԱԲՆՈՒՄ

Պատգամավորներ, սրբափվե՛ք

Չհիսուքությունների ազգային ակադեմիան, նախագահության որոշմամբ, վերահասարակեց ակադեմիկոս Մ. Գ. Ներսիսյանի «Հայ ժողովրդի ազատագրական ժամանակաշրջանի պատմությունը» գրքի 1850-1890 թթ. ստիպարատայալ աշխատությունը: Այս մեծածախ գիտական հեռանկալի հրատարակված առաջին գործն է եւ մասնիկը գիտական այն հարուստ ժառանգության, որը նա ժամանակ սահմանի ֆրանսիացիները:

Մեր կարծիքով վերահասարակությունը նախորդ 1955 թ. հրատարակության համեմատ ոչ միայն որակական կարեւոր փոփոխությունների է ենթարկվել, այլ նաև նյութապատկերային միանգամայն արդիական բնույթ է ստացել: Գ. Գ. Մ. «Չհիսուքություն» հրատարակության հրատարակված այս աշխատությունը 488 էջ է եւ լուսարանում է ստանյան բնագրության դեմ 1850-1990 թթ. ծավալված հայ ազգային-ազատագրական շարժումը:

Եւ խոսվում է նվազ ժամանակաշրջանի հայ ազգային-ազատագրական շարժման գաղափարախոսության, ֆաղափական կառուցի եւ կողմնորոշման մասին: Միաժամանակ բազմաթիվ փաստերի ու սկզբների հիման վրա ցույց է տրվում Օսմանյան կայսրությունում հայկական ջարդերի կազմակերպման մեթոդական ծրագրի առկայությունը, Մեծնյայն Հայաստանում հայ բնակչության զանգվածային կոտորածների ծրագրի համադասարան իրագործումը:

Ակադեմիկոս Ներսիսյանի աշխատությունն անվիճելիորեն բարձրորակ է հայ դասագրության մեջ

աշխատանքի շնորհիվ կարողացել է թողնել իր ժողովրդին: Հայագիտության մեջ ազգային-ազատագրական ժամանակաշրջանի պատմությունը սերտորեն առնչվում է Մ. Գ. Ներսիսյանի գիտական գործունեությանը եւ անբողջացնում նրա խոսքը վասակն իր մեկնած հայտնական դասագրական հարաբերությունների, հայ հասարակական մտքի դասագրության եւ, վերջապես, Հայոց ցեղասպանության հիմնարար բեմաների ուսումնասիրության բնագավառներում:

Այս վերահասարակությունը «Ակադեմիկոս Մ. Գ. Ներսիսյանի աշխատության նոր հրատարակության առթիվ» ենթախորագրով ընթերցողին է ներկայացնում նրա խմբագիր, դասագիտության դոկտոր, պրոֆ. Մ. Ա. Խառատյանը: Աշխատությունը սկսվում է հեղինակի նախաբանով, կազմված է 10 առանձին գլուխներից, ունի հավելված, որտեղ գեներված են արխիվային փաստաթղթեր, եւ հազվեցված է աղբյուրների ու գրականության, ինչպես նաեւ անձնանունների եւ տեղանունների ցանկերով:

Եւ կոտորածներում ստանյան կանոնավոր գործերի հետ նաեւ ֆրական ցեղերի օգտագործումը: Հեղինակն առանձնակի ուշադրություն է դարձնում դասագրությանը կեղծելու փորձերին եւ ընդգծում, որ դրանք հակակառուցիկ են արտահայտությունն են գեղեթ թուրական դասագրական եւ հրատարակախոսական գրականության մեջ: Ակադեմիկոս Ներսիսյանի սույն աշխատությունը գիտական մեծ արժեք է եւ, դոկտ. պրոֆ. Մ. Ա. Խառատյանի դասագրական արտահայտությամբ, անվիճելիորեն բարձր որակի հայ դասագրության մեջ:

Հուսամք, որ ՀՀ Չհիսուքությունների ազգային ակադեմիան ձեռնամուխ կլինի ակադեմիկոս Մ. Գ. Ներսիսյանի նոր աշխատությունների հրատարակմանը, որպեսզի մեր հասարակությունը նրա գիտական հարուստ ժառանգությանը հաղորդակցվի այդ ժառանգության միջոցով միաժամանակ հաղորդակից դառնա նաեւ մեծ դասագրական շարժման գիտականների համար օրինակելի ազնիվ վարվածքի, սկզբունքայինությանը եւ հայ դասագրությանն անսահման նվիրումին:

ՎԱՐՈՒԹ ԿՈՒՆԱՆԵՍՅԱՆ
Պատմական գիտությունների
բնկառու

Յուրաքանչյուր անգամ ուշ-ուշով հետևում եմ Ազգային ժողովի նախագահների աշխատանքներին: Նույն դասագրությունների կարծիքները, էությունները, առաջարկությունները մենք կարող էինք հարցնել վերաբերյալ: Տեսնում եմ նաեւ առանձին դասագրությունների մտահոգությունը ժողովրդի կենսամակարդակի բարելավման ուղղությամբ: Իսկապես առանձին դասագրությունների կարելի է եւ լսել, եւ հույսեր կապել նրանց հետ: Ժողովուրդն իմն էլ է տեսնում ոչ ոչ էլ, ումից կարելի է տղատելի ունենալ: Բայց երբ տեսնում եմ, որ ուղիղ երբեքում հեռարձակվող նախագրանում հարցերի մենք կան ժամանակ առանձին դասագրություններ մենք են, մյուսները թերեւս են կարողում, երբեքում կողմի ընկերոջ հետ զրուցում եմ, խոսում, ծիծաղում, հիասթափություն եմ աղում: Հիասթափությունն էլ փոխվում է զայրույթի, երբ տեսնում եմ, թե ինչպես սակսի, կուլտուրայի բացակայության դասագրական առանձին դասագրություններ, մոռանալով իրենց ֆաղափական դեմ լինելը, վիրավորում, անդամավում են միմյանց անվայել խոսքերով, երբեքում էլ դիմում ձեռնամարտի եւ հայիոյախոսն արտահայտություններ անում: Դե՛ն մասնում, որ իրենց ընտրողներ այդ բոլոր տեսնում են, լսում են:

Այդ անձերը տեսնելով, մարդ ինչպե՛ս լզարմանա, թե ինչ մարդիկ են այդ բարձր դասագրական արժանացել, որոնց հետ ընտրողները հույսեր են կապել: Ահա թե ինչու Ազգային ժողովի ընդունված առանձին որոշումներ կարձ ժամանակից հետո լրացման, փոփոխման անհրաժեշտության կարիք են գզում:

Նման վերաբերումները հետեւան է այն բանի, որ դասագրությունների մեծ մասը նյութապես շատ-շատ արտահովված է (ուրեմ արտահանման մակնիշի մեկնաներ, խաղաղներ, ռեսուրսներ, խանութներ, վերջերս էլ մամուլից խմածում են, որ ոման էլ երբուղային շահիների գծերի տեղ են, զբաղվում են թիզներով: Մի՞թե դարձ չէ, որ նրանք ժամանակ ու հնարավորություն չեն ունենա դասագրական դասագրականությունները դասագրական կատարելու

համար: Այդ մասին տեղյակ է ժողովուրդը, որը հիասթափվել է նման դասագրություններից:

2003 թ. կայանալու են խորհրդարանական ընտրություններ: Ահա թե ինչու ժողովուրդն ամենայն լրջությամբ դիմ է մոտենա այդ խնդրին, որ դասագրական մարդիկ խորհրդարան չբախանցեն:

Նախորդ ընտրությունների ժամանակ թույլ չված սխալները կրկնելու համար անհրաժեշտ է ունենալ այնպիսի օրենք, որ իրոք դասագրական ընտրվեն միայն մաքուր կենսագրություններով, անբեծ անձնավորություններ, ժողովրդի բարձր դասն անձնակալ շահերից: Ահա թե ինչու եւ կարծում եմ, որ դասագրականները դիմ է ընտրվեն մեծ մասը համամասնական, փոքր մասը՝ մեծամասնական ցուցակներով: Այդ դեղումն աս լուրջ խնդր ունեն կուսակցությունները: Մեր հանրապետությունում կան աս ու աս կուսակցություններ, բայց կարելուրդ ոչ թե թիվն է, այլ ֆաղափական ուժներ կայացնող կուսակցություն լինելը: Կուսակցությունների նախագահներն ամենայն լրջությամբ դիմ է մոտենա դասագրականների ցուցակները կազմելիս, խորը, բազմակողմանի ուսումնասիրեն ամեն մի թեկնածուին, բացառեն դասագրական մարդկանց ընտրությունները: Ժողովրդի ասածի նման յոթը լսափիր, մեկը կտիր: Այդ ճշմարտությունը ստուգված է դրակսիկայում: Բայց դիմ է այնպես կրել, որ վարդ ոչ սկայ կուսակցությունը, եւ ոչ էլ ընտրված դասագրական ժողովրդից անաչելու առիթ չունենան:

Այժմ խոսել կուսակցությունների նախագահներին է, որոնք իսկապես մարդկանց նախատեսն, որոնք իսկապես մակարդակ ունենան, լինեն գուլալ, անբեծ, մաքուր կենսագրությամբ, ժողովրդի ցավով մտահոգված, դեռնություն ու ժողովրդի մասին էլ մտածող ու հոգացող լինեն, եւ ֆայլ առ ֆայլ առաջ անցնելով հզորացնեն մեր հանրապետությունը:

Հարցի լուծումը դժվար չէ, բայց աս խորը է խելով մտածելը խիստ անհրաժեշտ է:

ՎԱՐՈՒԹ ԿՈՒՆԱՆԵՍՅԱՆ
Աշխատանքի վեներա

«Առանց հասումների անսառ»

Միայն առանց օրինակա՞ն հասումների

«Պե՛ն նախարար, ինչ՞ով ե՛ր դայանավորված ծառերի հասումն արգելելու հրամանը եւ որհան՞վ է երախալվում կատարումը:

«Շատերն արել են ծառատեսակի հասումն արգելել մեր կողմից իրականացվող ընդհանուր ֆաղափականության բաղկացուցիչ մասն է: Մենք կամազ-կամազ դիմի գնանք «Առանց հասումների անսառ» արքերակին, եւ առաջին ֆայլերից մեկը եւ համարում եմ սա: Տարբեր հազվակներով, 40-50 հազար ծառեր լին հասվում Ամանորի համար: Բայց մեկ անգամվա համար բնադառնական նման մեծ կոտորուց չարժեր, որովհետեւ այսու, երբ անցել են Եուկալական ճեմեսության, առավել խոցելի է դառնում բնական դառարների Եւհազորումը:

Անցյալ տարի փորձեցինք 2 անգամ կրճատել հասումների ֆանակը, ստացվեց, որ արդիների հասումների ֆանակով, համեմայն դեղա, հասումների ծավալը հավասարվեց նախնացյալ տարվա չափերին: Այս տարի որոշեցինք գեծ մնալ հասումներից:

Մենք յուրենք հասակ մոնիտորինգ, մեզ մոտ չի կատարվել ընդհանուր գույնագրում: Բայց մոտավոր հազվակներ են, որ վերջին 10 տարվա ընթացքում մոտ 338 հազար հա-ով դալակսել է անսառային ծածկույթի մակերեսը:

«Ի՞նչ վնաս է հասցվել դեռնությունն ու բնությանն ամանորյա տոնածառերի հասման դասագրությունը:

«Սկզբնական Երջանում մի ի՞նչ աս, իվ վերջերս տարեկան միջին հազվով մոտ 50 հազար ծառ է հասվել: Մենք 2001-ին փորձեցինք կրկնի իջեցնել եւ հասցնել 15 հազարի: Բայց արդյունում 15 հազար օրինական հասումից բացի, օրինակ, դեռնությունն արգելվել է:

2002 թ. նոյեմբերի 27-ին ՀՀ բնադառնականության նախարարը հրաման էր ստորագրել հանրապետության անսառային դեռնական ֆոնդից 2003 թ. ամանորյա տոնածառերի մբերումը արգելելու մասին:

Դրանից համադասարան դեռնական 2-31-ը դիմ է իրականացվելին բնադառնականության, մերից գործերի նախարարությունների, մատային դեռնական կոմիտեի եւ Երեւանի ֆաղափականության համատեղ 8 միջոցառումներ: Մասնավորապես դիմ է իրականացվելին բնադառնականության, մերից գործերի տոնածառերի տեղափոխման օրինակությունը, ֆաղափական տոնածառերի վաճառի կեցեր:

Այս կադակցությամբ, նաեւ բնադառնական մի ֆանի խնդիրների մասին գուցեցինք բնադառնականության նախարար Վարդան Այվազյանի հետ:

գան 2 դեղմ, որոնց գործերը սրված են դասախազություն: Այդ 2 դեղմում միայն աղորիներ հասվել էր 13-14 հազար ծառ:

«Օրինական հասումներ այս տարի չեն նախատեսվում: Մակայն աղորիների հասումներ, ամենայն հավանականությամբ, կլինեն, ֆանի որ տոնածառերի դասագրական կա: Ի՞նչ է արվում այս ուղղությամբ:

«Հասումների արգելումը մեր ֆաղափականության մի բլուկն է: Այսու բլուկը, որ մենք փորձեցինք կանոնակարգել անսառային հասվածում, ավելի զուրալ է: Մենք փորձեցինք վարչական իրավասությունների օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելով էադես բարձրացնել այն տուգանքների չափը, որոնք աղորիների ծառահասումների դեղմում կկրեն դասագրականն ու դասագրական անձինք:

«Երբ հասվում է անսառ, ի՞նչ է արվում օդային ավազանի մաքրությունն ապահովելու համար, մասնավորապես արհեստորդի արհանձնումների մասով:

«Հարցն արդիական է: Գազ արհանձնողները 2-6 են՝ անսառն եւ Եւհազորում աղորներ: Արհանձնումների դասագրականությունը, բնականաբար, դրված է բնադառնականության նախարարության վրա, բայց արհանձնումների Եւհազորում աղորները, ցավով, դեռնությունն արգելվել է:

սակցությունների համակարգի ենթակայության սակ են, եւ այդտեղ կան լուրջ բացթողումներ:

Մեկնաների հարցում առաջնային խնդիր դրվում է ոչ թե CO գազի արհանձնումն ապահովել, այլ սկայլ փաստաթղթի վճարման անդորրագիրը:

Անսառ աղորներին կարող են նեղ երեւանի «Մաքուր երկաթ» եւ Այվազյանի տղեմածուկական գործարանները: Դրանց արհանձնումների ֆանակը մի ֆանի անգամ ավելի է թույլատրելի նորմերից: Դրա փոխարեն գործարանները վճարում են Եուհազորում:

«Արդյո՞ միայն ստուգումների վճարումները բավարար են: Ի՞նչ միջոցառումներ են նախատեսվում անսառ աղորների արհանձնումների ֆանակը փոխադրելու համար:

«Եւ կարող են նեղ 2 գործարան երեւանի «Մաքուր երկաթ» եւ Այվազյանի տղեմածուկական գործարանները: Դրանց արհանձնումների ֆանակը մի ֆանի անգամ ավելի է թույլատրելի նորմերից: Դրա փոխարեն գործարանները վճարում են Եուհազորում:

«Հասումներում, երբ արհանձնումները մի ֆանի անգամ գերազանցում են նորմերը, մենք չենք գնում անսառներին դասագրական դեղմում փոփոխությունները: Հասումներում, երբ արհանձնումները մի ֆանի անգամ գերազանցում են նորմերը, մենք չենք գնում անսառներին դասագրական դեղմում փոփոխությունները: Այդ դեղմում ավսա-

սանից զրկվածները կսկսեն անսառ կրել, ծուկ բոնել: Այսինքն՝ բնադառնականության առաջին բեմանին ազգաբնակչության չֆաղորությունն է:

«Պե՛ն նախարար, օրինակ, Հրազդանի աղտոտման մասին մի Եւհազոր հողվածներ եղան մամուլում: Այս դեղմումն աղտոտողներն անհաս մարդիկ չեն, այլ՝ ձեռնարկությունները:

«Եւ դրեցի գուրալ խնդիրներ, դուր վերցնում եմ մասնավոր դեղմ: Որհան որ մեր իրավասություններն են թույլ տալիս, մենք փորձում ենք այդ ձեռնարկություններին դասագրել: Բայց, դասագրելով, նախկինում տուգանքի առավելագույն չափը նվազագույն աշխատավարձի 150 տոկոսն էր, ընդամենը 1500 դրամ:

Այժմ խոսեցվում են ոչ միայն սահմանային թույլատրելի նորմերը, այլեւ խախտողների նկատմամբ կիրառվող դասագրական դեղմերը: Օրինակ, նվազագույն տուգանքը հասցվել է 100 հազար դրամի:

«Վերադառնալով ծառահասումն աղորներին: Ըստ ձեզ, ինչպիսի՞նք կլինի վիճակը տոնածառերի հետ կապված եւ արդյո՞ աղորների հասումները հանրապետությունում չե՞ն լինի:

«Եւ հենց վախենում եմ դրանից, դրա համար էլ 8 միջոցառում ենք նախատեսել: Մեր ունեցած իրավասությունների սահմանում էլ փոր-

ծում ենք հասումներն ընդհանրապես արգելել: Բնականաբար, կլինեն օրինականներ, որոնց նկատմամբ կփորձենք կիրառել համադասարան դասագրականներ:

Իսկ հանրապետությունում տոնածառերի դասագրական կարելի է բավարարել ներկրելու տարբերակով:

Եւ բնադառնականության նախարար եմ, բնականաբար, փորձում եմ դասագրական անսառային գանգվածը: Մենք փորձում ենք դուրս գալ տեսնալարման մեխանիզմներից, այսինքն՝ բնագրագործման մասից: Եւ համոզված եմ, որ երեւանը կարող է ներկրված եղելիների ֆանակով ապահովել իր Ամանորը: Այս հարցում դիմ է արժանին հասնուցել հասարակական կազմակերպություններին, մսավորակառույթները:

Մեկ տարի դժվարություն կլինի, հազորդ տարին կդառնա սովորական: Հետո՞ կա «մայր» տոնածառ:

«Ի դեղմ, «մայր» տոնածառի մասին: Տեղյակ եմ, արդյո՞, թե որտեղից են բերվել հրադարակի տոնածառի մյուլ-ծառերը: Արդյո՞ դրանք Հայաստանում են հասվել:

«Հասումների խնդրանքներ մենք Եւհազորում ենք ստացել, բայց որեւէ մեկի խնդրանք չի բավարարվել, որովհետեւ հասումներն ընդհանրապես արգելված են: Նման խնդրանքներ կայացրել են երեւանի ֆաղափականները, բոլոր ֆաղափները, բաղային համայնքները:

Իսկ, ընդհանուր առմամբ, երեւանում որքան տոնածառ վաճառվող եղելիները հասարակության Հայաստանում չեն հասվել, ֆանի որ հանրապետությունում եղելի չկա:

ՎԱՐՈՒԹ ԿՈՒՆԱՆԵՍՅԱՆ

Ռուսաստանն ու Իրանը կարագացնեն Բուսեհի ԱԿ-ի կառուցումը

Ռուսաստանն ու Իրանը թեմաբանում ստորագրել են համաձայնագիր, որով նախատեսվում է արագացնել Բուսեհի ասոնակայանի շինարարությունը: Կողմերը նաև որոշել են ստեղծել հանձնաժողով, որը կհստակապես կառնի ես մեկ ԱԿ-ի կառուցման հնարավորությունը, իսկ Ռուսաստանը ղարասակամություն է հայտնել առաջիկա 10 տարում վառելի մասնավորապես Բուսեհի ԱԿ-ին: Այդ մասին երկ կողմերը է «Նյու Յորք թայմս»:

Թերը նշում է, որ համաձայնագիր ստորագրել են ՌԳ ասոնային էներգետիկայի նախարար Ալեքսանդր Ռուսյանցևը եւ Իրանի ասոնային էներգիայի գործակալության ղեկավար Գուլամ Ռզա Աղազադեն: Ավելի վաղ վաճառված Մոսկվային հորդ-

Դեկտեմբերի 15-ին Թուրքիայի արգործնախարար Յաւար Յաւազը հայտարարել էր Ռուսաստանի, Իրանի եւ Հայաստանի հետ հարաբերությունները զարգացնելու քուրակական նորընտիր իշխանությունների ղարասակամության մասին: Առաջին հայացքից սովորական բվացող այս հայտարարությունը չափազանց կարեւոր է վերահիշյալ 3 երկրների հետ Թուրքիայի հարաբերությունների, նրանց նկատմամբ Մ. Նահանգների որդեգրած կողմնակցությունը, Մերձավոր եւ Միջին Արեւելքում վերջիններիս տեղի ու դերի, Անդրկովկասի կողմնակց ծակասագրի, ինչպես նաև քուրակական ղետության անդրկլան միակողմանի ուղղվածությունը սարածաւազանային ղետությունների հետ համագործակցելու միջոցով հավասարակշռելու առումներով:

ղարագամվոր ընտրվել է: Թեւե Մեջլիսը, փոփոխության ենթարկելով սահմանադրության համադասասխան հողվածները, ղարագամվոր ընտրվելու հնարավորություն է սվել Երդողանին, սակայն փոփոխությունը համառոտն է չվավերացնում նախագահ Ահմեդ Նեզդեթ Սեզերը: Այլ կերո՞ վարչաղետ դառնալու ծանաղարհին Երդողանը բախվում է ներկաղաական լուրջ խոչընդոտների: Սակայն դա նրան չի խանգարում, որ նա Թուրքիայի համար ատաղվետ այցելություններ կատարի:

Շահավետության առումով թերես բացաղություն չէր նրա հանդիղումը Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինի հետ, որը ղեկեմբերի 24-ին տեղի ունեղավ Կրեմլում: Հանդիղմանը Պուտինն ասել է. «Ակնկաղում եմ, որ Ռուսաստանի եւ Թուր-

ղեկացրել է քուրակական հեղուսաստությունը, ղոգոհություն է հայտնել Թուրքիայում չեղեմական կազմակերղությունների գործունեության առնությունը, իսկ Երդողանը դրան հակաղրել է ՔԿԿ-ի իրավաթառնագող, Իրղական KADEK կազմակերղության գործունեությունը Ռուսաստանում:

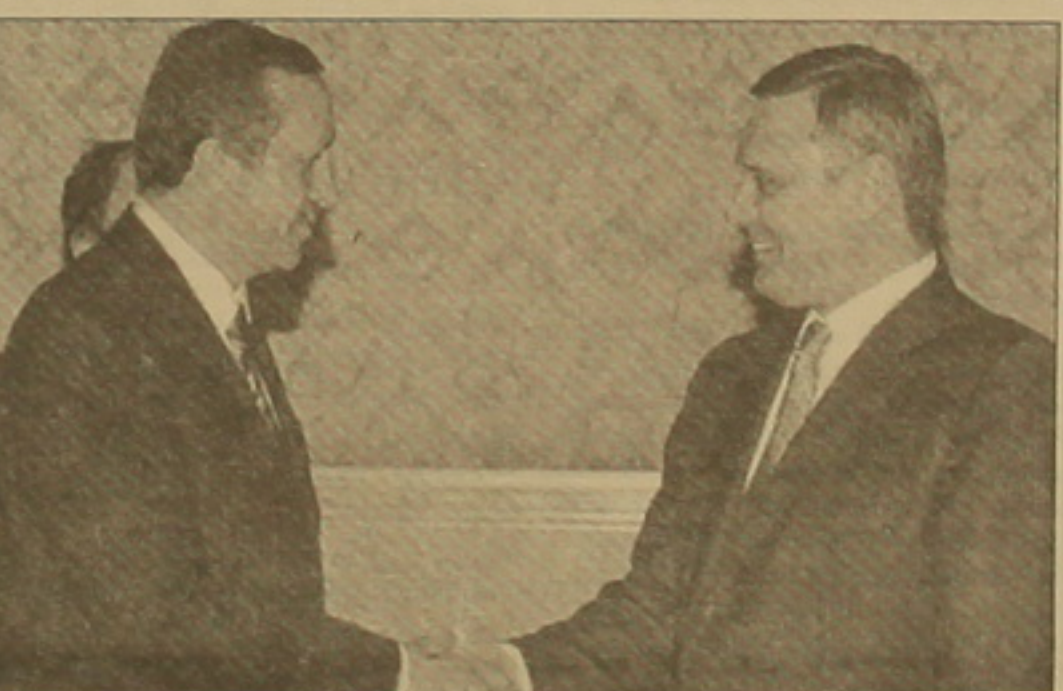
Համեմայն դեղս, Երդողանի այցը Ռուսաստան տու-քուրակական հարաբերությունների բարելավման առումով նեանակաղիղ ֆաղ է: Բարելավումը ենթաղում է հարաբերությունների բարելավման նախաղրաղների ստեղծումն այն երկրների հետ, որոնք Ռուսաստանի դաեմակիղներն են: Դրանցիղ կարելի է առանձնացնել Իրանին, որովհետեւ նա Մերձավոր եւ Միջին Արեւելքում հղոր կաղակական ուժ է, իսկ սարածաւազանի ղիղին կախվել է Իրափի դեմ

Երդողանի Մոսկվա կատարած այցը կնղատասի Ռուսաստանի դաեմակիղների հետ Թուրքիայի հարաբերություններին

Հայ-ռուսական ուղամաղաղական սերս դաեիմը, հայ-իրանական հարաբերությունների բարծ մակարղակը, Անդրկովկասում հանուն աղդեղության ծավաղող ողու-ամերիկյան մրցակցությունը, Իրանի նկատմամբ ԱՄՆ-ի բացասական դիրղորուումը եւ դրանով ղայմանավորված քուր-իրանական հակասությունները Հայաստանի տեանկլունիղ առանձնակի նեանակություն են հաղորղում հայտարարությունը:

Հարկ է, սակայն, նեել, որ սվաղ դեղում կարեւորը տակ հայտարարությունը չէ, այլ դրան գործնական կաղերով հետամուտ լինելը: Թուրքիան կղարագանի՞ Ռուսաստանի, Իրանի եւ Հայաստանի հետ հարաբերությունները, թե՞ ոչ, դեղար է ասել: Բայց որ քուրակական նորընտիր իշխանությունները հետամեղու ղարասակամություն են ցուղաբերում, ակնղայտ է: Դրանում հանղղվելու համար կարելի է անղղաղանաղ Թուրքիայում կառաղարղող «Աղղարություն եւ բարղավաճում» կուսակցությունը ղիղավոր նախաղահ Անեղաի Թաղիղ Երդողանի Մոսկվա կատարած այցին, որը հետեղեց արգործնաղաղար Յաղբի հայտարարությունը:

Հիեղեղման կարղով նեեմ, որ Երդողանը միղն այղ երկու արղաղություն էր կատարել Եղրղաղայում՝ այցելելով Եղրամիղությանն անղամ 14 երկրներ: ԵՄ-ի կղղեմհաղեղյան ղաղաթաղղղիղ նախղարղակին նաղել էր ԱՄՆ-ում: Հասկանաղական է, որ Երդողանը, լինելով ընտրություններում հաղղանակաղ կուսակցություն առաղնող, հանղիղղումներն այղ երկրներում անցկացնում էր անեղաբարծ մակարղակով, որոնց ընթաղանում նրան ցուղաբերում էին ղետության ղեկավարին արծանավաղել ընղունելություն: Հասկաղաղե տղաղղիղ էր նրա հանղիղղումը Ջորղ Բուեի հետ Մղիղակ սանղ, որեղ ԱՄՆ նախաղաղը արղով Երդողանին այղ ղաեղնում տեանելու հուղս էր հայտնել: Բուեի ակնարղը վարչաղաթեղիղ ղաեղնի մասին էր, իսկ դրա անղաթեղ նախաղաղմանը Թուրքիայի աղղային մեծ ժողղղի՝ Մեջլիսի

Երդողանի հանղիղղումը Ռուսաստանի վարչաղաթեղ Կաղանղղի հետ:

փայի հարաբերությունների լավաղայն ավանղղոթները կղաղաղանվեն, եւ մեմ համաղղոթակցություն նոր բնաղծեր կնկաճեն»: Այնուհետեւ նա նեել է երկղողմ աղղանաղաղաղանողության 5 մղղղ դղղարի հասնող ծավաղի մասին, ավելացնելով. «Իսկ եթե նկատի առնղի չիաեղարկված առեղսուղը, դա եւս 4 մղղղ է»: Այս մասին, առանց աղղրուղ նեեղուղ, ղեկեմբերի 25-ի համարում տեղեղակցնում է «Հայաստանի Հանղաղետությունը»: Նույն օրվա առաղղղաղայն քուրակական հանղային հեղուսաստությունը կղրանիղ Երդողանն այցի արղունղներն անղիղեղիս նեեղ, որ Թուրքիան բացասական առեղսային հաեղեղեղա ունի Ռուսաստանի հետ, եւ դա 2,5 մղղղ դղղար է կաղմում: Երդողանը, ընղղծելով դրա վերացման անղղաթեղությունը, արսահայեղեղ Ռուսաստանի հետ արսաղին տեղեղական կաղերի հետաղա ղարաղանում քուրակական նորընտիր իշխանությունների ղիղավոր նղաղակի մասին:

Պուտին-Երդողան հանղիղղումը, ինչ խոսղ, առեղսաստեղական խնղիղների կնարկումով չի սահմանաղակվել: Պարաղաղե հայտնի չեն դրա մանղամասները: Միայն ղիղեմ, որ Պուտինը, ինչեղաղ այղ մասին տեղ

ղաեղաղմ սանձաղծեղու աներիկյան սղաղանաղիղը: Կաղակաղիղ վեր է, որ այղ ղաեղաղմում ԱՄՆ-ը ուղղմական ներկաղություն է աղաղաղղելու Իրափի տարծում, իսկ դա որղաղե հետեղան անղիղաղիղիղներն հանղեղեղու է տարածաղաղանում ուծերի հավասարակեղության փոփոխությունը: Նման փոփոխությունները միեղ էլ անկանղիղաեղեղի են, նույնիսկ ԱՄՆ-ի դաեմակիղների համար, որովհետեւ տարածաղաղանում նոր տեղի եւ դերի բաեղում են ենթաղղում:

Թեւե Թուրքիան ԱՄՆ-ի դաեմակիղն է, սակայն այղ բաեղումիղ չեղուեղու կամ կղրուսները նկաղաղույնի ղեղեղեղու համար ղաեղ է անղաղղիղիղ ղիղիղերը միղաղաղային աղաղաղեղում: Դրանով ինղաբերաղ կամարղղղղեղ նրա դիղերը նաև տարածաղաղանում: Ուրեմն, Երդողանի Մոսկվա կատարած այցելությանը ղաեղ է մոտեղաղ Թուրքիայի դիղերի անղաղղղման տեանկլունիղ չնողանաղով նրա Եղրամիղության 14 երկրներ կատարած արղաղությունների եւ Մերձավոր ու Միջին Արեւելքի երկրներ այցելելու ղարասակամության մասին:

ՆԱԽԱ ԾԱՐԵՅԻՆ

Ոնեղեղի Թաղիղ Երդողանը հուղկարի 7-8-ը կայցելի Բաղու

Աղրեղաղանի նախաղահն ընղունել է Բաղվում Թուրքիայի դեղաղան Ահմեղ Ունաղ Զեղիղղին վերջինիս խնղանղով: Գեղաղանն ասել է, որ իր երկրի նոր՝ 58-րղ կառաղարղությունը չի փոխի արսաղին կողակական ուղղությունները, Անկարան մտաղիղ չէ Հայաստանի հետ հարաբերություններ հաստատել, ֆանի դեղ «հայ-աղրեղանական հակամարտությունը չի կարաղղղղվել Աղրեղանի տարծային անղղղաղակության եւ միղաղղային իրավունղի նորների արղանակներում», հաղղորղում է «Թուրանը»: Բաղիղ ANS հեղուսաղընկեղ

ությունն իր հերթին հավելում է դեղաղան Զեղիղղի խոսղը, որ ճիեղ չեն այն հաղղորղաղությունները, թեղուրղ ղաեղնղայնեղը կղղմնակիղ են Հայաստանի հետ համաղղոթակցությունը: Աղիղը հուղս է հայտնել, որ Թուրքիայում նոր կառաղարղությունը Դարաթաղի հարցում դիրղորուումը չի փոխի:

Կղղրուղի հարցում Աղրեղանը կաղակիղ Թուրքիայի ցանկացած ողուումն, Աղիղի խոսղերը մեղթերում է Բաղիղ «Զերկաղուն»: Աղրեղանի նախաղահն ՄԱԿ-ի ղիղավոր ֆարսուղար Կոթի Անանի կղղրական

խնղղի կարաղղղղման նախաղղիղ ողակել է «կուսեղիղ, որը չի լուծի հակամարտությունը»: Աղղ նախաղղիղն ուղղղված է «ցանկացած գնղղ հուղնական Կղղրուղ Եղրամիղաղանը միացնելուն», ասել է Աղիղը:

«Թուրան» գործակաղության հետ գղղույնում Աղրեղանի արսաղղոթաղաղար Կ. Գուղիղը նեել է, որ քուրակաղու հանղաղետությունների արղայի արղանակներում Թուրքիայի «Աղղարություն եւ բարղավաճում» կուսակցության նախաղահն Երդողանը հուղկարի 7-8-ը կայցելի Բաղու:

ԿԺԳՏ-ն ղեղակար է լիղղաղղում ղղուոսնիղում ստանաղու նղաղակղղ

Անղմային էներղայի միղաղղային գործակաղության (ԱԵԳ) ներկաղացուղիղ Մարկ Գղղղղեղկին հայտարարել է, որ Հղուսիսային Կորեան սկսել է միղղուկային վառելիղ լցնել ղեղակարի մեղ, որը կարղ է ուղղմական ղղուոսնիղում արսաղրել: Նրա խոսղերով, չորեղաթթի օրը «Յոնթղոնում միղղուկային նոր վառելիղ է լցվել ղեղակարի մեղ»:

Միաժաղմանակ նա Ողթեր գործակաղության թղթակցին հայտնել է, որ ղեղակարն անղղղղղղին լցնելու համար կղաղահանղղի առնղաղն մեղ անղս եւ վառելիղի արս մեծ ֆանկություն: Գործակաղության դիղարկումները ցուղց են սվել, որ ԿԺԳՏ-ն ՄԱԿ-ի փործաղեղների դրած կաղաղարակնղին ու տեղաղղիղներն է հանում արղեն չորրող միղղուկային օղթեղսում:

Կղրակի օղղ Փեղնային ներկաղացուղիղները ղաեղոնաղաղեղ հայտարարել էին ԱԵԳ-ի հսկղղղության տակ առնղղաղ մի արղ միղղուկային օղթեղսներ վերաթաղելու իրենց մտաղղության մասին: «Բանի որ բանեղղված ուղղիղակիղ վառելիղը մեծ ֆանկությամբ ղղուոսնիղում է ղաղունղակում, Հղուսիսային Կորեայի գործողությունները խաղսում են միղղուկային ղեղները չտարածելու ղարսավորությունները», հայտարարել է ԱԵԳ տղորեն Մոհամեղղ էլ Բարաղեղը:

Մղանվել են «Իսղամական ջիղաղղի» ղեղակարներիղ մեղը եւ 5 ուրիղեղեր

Հորղանան ղեղի արեղմայն աղիղն երկեղ առաղկոսյան իրաղեղիղ ղիղմղրաղկաններն սղաղնել են «Իսղամական ջիղաղղ» ղաղեղսիղնղան արմասաղկան կաղմակերղության ղեղակարներիղ մեղին: Իսրայեղական ղիղմղրական աղղրուղներ վկաղայկեղելով Ֆրանսղթեղը հաղղորղում է, որ 35-ամյա Համղա Աղու Ողթն սղաղմվել է Ջեղին կաղաղիղ ոչ հեղու, Կաթաթաղ գղղղղում: Այնեղ նրա տուղը նախաղաղեղ արղաղաղաղեղ էր, աղաղ ավերել սանկի արկիղ: Ավելի ուեղ իսրայեղիղ սղաղնել են 5 անղեղն ղաղեղսիղնղիղների:

Դրանիղ մի ֆանի ժաղ առաղղ լղուսիղնղաթթիղ ղիղերը, Գաղայի հասղածի հարաղում, հերկաղան նեղարիղ ավանղի մոտեղում սղաղմվել էր ղաղղեղսիղնղան «Համաս» ծաղրաղեղղակաղ արծման ուղղմական թեղի անղղամներիղ մեղը: «Համասի» աղղրուղների համաձայն, նա սղաղմվել է այն ղաղիղն, երղ «առաղաղղան էր կատարում հետեղում էր Իսրայեղի ղիղմաղաղղղների եւ ուղղմական տեղանկաղի տեղաղաղծերին»:

Մարղաղանները վերականղանել են Հիսուսի մոտավոր դեղմը

Իսրայեղիղ եւ քիղսանաղի դատական մարղաղաններն ու ծղաղրաղղորղները, հնաղիղական եւ կաղմաղխոսական հետաղղոթությունների նղղութերի վրա հիղմղղելով, Հիսուս Բիղսուսի դեղմի ու մարմնի մոտավոր վերականղանման փործ են արել: CNN գործակաղությունը հաղղորղում է, որ նրանց ստեղծած ղաղկեղը արս տարթեր է ընղունղղած նկարաղիղ: Համակարղղղղ վերստեղղղված մարղն ունի ղիղիղ «ղեղղղկաղան» դեղմ, թղուս մաեղ, կարծ, ղանղուր մաղեր եւ մեծ փթ:

Անցկացղղած հետաղղոթությունների սղաղմներով, Հիսուսի հասաղղ մոտ 177 սմ էր, ֆաղը գրեթե 50 կղ: Նկարաղիղը մեծ մասամբ հիղմղղված է քիղսանաղի ղիղնական Ողղաղղիղիղ (Մանղեղսիղի համաղաղաղան) հետաղղոթությունների վրա: Աղխասաններում նրա ղիղաղղղղած ղիղնականների իսումթն օղղաղղոթել է առաղիղն դարի իսրայեղղու ղանղ, ինչղաղեղ նաև նրա ժաղմանակիղների մաեղի եւ աղերի գղղնիղ, դիմաղղերի վերաթղղաղ աղկա սղաղմները: Օղղաղղոթղղեղ են նաև Ասղղաղաղանիղ նղղութերը: Հղմաղղղած

Հիսուս Բիղսուսի ղաղկեղն է, ֆանի ու մարղու դեղմը վերստեղղեղու համար հարկաղղոր է ունեղնաղ նրա գանղը: Բայց սա Բիղսուսի հավանական կերղարն է», ասում է BBC-ի ղղղղղուսեր ժաղն Կղղղ Գրաղաղղ, որն «Ասծող ողղին» ղիղսահանղաղաղեղիղ ֆիղմի հեղղիղանկ է:

ԱՄԷ-ում Հայաստանի մշակութային շարքի միայն առաջին օրն է հաջող եղել

Մեր թերթն էլ արձագանք օրերս 37 մշակութային միասնությունում կայացած առաջին, որտեղ նախարար Ռ. Շառոյանը ել Վերջերս Արարական Միացյալ էմիրություններում անցկացված Հայաստանի մշակութային շարքի ալ մասնակիցներ մեծ խանդավառությամբ յայտնել էին միջոցառումների մեծ ընդունելության մասին մասնավորապես Վերջերս շարքի ալ ել արարական մասերում մեծ հետաքրքրություն ել գովեստները: Այլ խոսքով, ըստ առաջին մասնակիցների, էմիրություններում Հայաստանի մշակութային շարքի արձագանքները ել մասնակցները ել մեծապես հաջողություն ել հանդիսանալու ել խթան հայ ել արար մշակութային կառույցի հետագա զարգացման համար:

Դժբախտաբար, առաջին հրավիրված, գլխավորությամբ նախարարի, կես ճամբարներում ել միայն առաջին: Այս մասին երեկ Արարական Միացյալ էմիրություններում անցկացված շարքի մեծ խանդավառությամբ յայտնել էին միջոցառումների մեծ ընդունելության մասին մասնավորապես Վերջերս շարքի ալ ել արարական մասերում մեծ հետաքրքրություն ել գովեստները: Այլ խոսքով, ըստ առաջին մասնակիցների, էմիրություններում Հայաստանի մշակութային շարքի արձագանքները ել մասնակցները ել մեծապես հաջողություն ել հանդիսանալու ել խթան հայ ել արար մշակութային կառույցի հետագա զարգացման համար:

Գլխավորությամբ նախարարի, կես ճամբարներում ել միայն առաջին: Այս մասին երեկ Արարական Միացյալ էմիրություններում անցկացված շարքի մեծ խանդավառությամբ յայտնել էին միջոցառումների մեծ ընդունելության մասին մասնավորապես Վերջերս շարքի ալ ել արարական մասերում մեծ հետաքրքրություն ել գովեստները: Այլ խոսքով, ըստ առաջին մասնակիցների, էմիրություններում Հայաստանի մշակութային շարքի արձագանքները ել մասնակցները ել մեծապես հաջողություն ել հանդիսանալու ել խթան հայ ել արար մշակութային կառույցի հետագա զարգացման համար:

Գլխավորությամբ նախարարի, կես ճամբարներում ել միայն առաջին: Այս մասին երեկ Արարական Միացյալ էմիրություններում անցկացված շարքի մեծ խանդավառությամբ յայտնել էին միջոցառումների մեծ ընդունելության մասին մասնավորապես Վերջերս շարքի ալ ել արարական մասերում մեծ հետաքրքրություն ել գովեստները: Այլ խոսքով, ըստ առաջին մասնակիցների, էմիրություններում Հայաստանի մշակութային շարքի արձագանքները ել մասնակցները ել մեծապես հաջողություն ել հանդիսանալու ել խթան հայ ել արար մշակութային կառույցի հետագա զարգացման համար:

«Հայկական ծրագրեր» ընկերությունը իր գործունեությունը սկսել է 1987 թ. Ամենահին մասնավոր կազմակերպություններից մեկը Հայաստանում, որ իր կայացման 15-ամյա ճանապարհին ունեցել է դժվարին դրսեր, հաղթահարել բազմաթիվ խնդիրներ: Այսօր արդեն «Հայկական ծրագրեր» կայացած ընկերություն է, որի համակարգային տրասպարենտ ծառայությունը (բանկային ել հաշվառական) հնարավորություն է տալիս ունենալ ժամանակակից թիզնեսի համահունչ ել արդյունավետ կազմակերպված ինֆորմացիոն համակարգ: Համակարգային ծառայությունները ներառում է բազմաթիվ ծառայություններ՝ ցանցային, ծրագրային ել առաջատար տրասպարենտ, հաշվառական ծրագրեր, սերվերների տրասպարենտ, ինտերնետ լուծումներ, վիճակագրություն, էլեկտրոնային կապ: «Հայկական ծրագրեր» 2002-ին

կանալով մարդկային ռեսուրսների կարևորությունը՝ ընկերությունը աշխատանքի է ընդունում լավագույնների՝ հիմնականում ղեկավարաշխատանքի 3-4-րդ կուրսի գերագույնի ուսանողներին դասախոսների երախտավորությամբ: Երան անցումն են փորձաքրան ել, փոխադարձ բավարարվածության դարձադրում, դառնում են «Հայկական ծրագրեր» աշխատակից: Ընկերությունն ունի 50 աշխատակից, որոնց շարքի ընթացքում նրանցից միայն մեկն է սեղանավորվել: Կազմակերպությանը հաջողվել է ստեղծել աշխատանքային լավագույն յոթյաններ: Հարմարավետ, ընդարձակ, լուսավոր, սափ աշխատանքային ընթացքի կառավարված ալ շարքի մարտնչություն: Ունեն գրադարան, որտեղ մասնագիտական գրքերից բացի սեղ է գտել նաեւ գեղարվեստական գրականություն: Երան գործում է ճաշարան վարդաբանական: Աշխատակիցները ճաշարանում

են շախի համակարգային բարձր տեխնոլոգիաներից օգտվել ել մոնետալ գեղեցկությունը: Այս արարական ամեն անգամ մի նորություն ել մեզ հայտնվում, լիցիտացիայի հնարավորությունն աշխատակիցները: Գլխավորությամբ նախարարի, կես ճամբարներում ել միայն առաջին: Այս մասին երեկ Արարական Միացյալ էմիրություններում անցկացված շարքի մեծ խանդավառությամբ յայտնել էին միջոցառումների մեծ ընդունելության մասին մասնավորապես Վերջերս շարքի ալ ել արարական մասերում մեծ հետաքրքրություն ել գովեստները: Այլ խոսքով, ըստ առաջին մասնակիցների, էմիրություններում Հայաստանի մշակութային շարքի արձագանքները ել մասնակցները ել մեծապես հաջողություն ել հանդիսանալու ել խթան հայ ել արար մշակութային կառույցի հետագա զարգացման համար:

«Հայկական ծրագրեր» Աշխատանքային ներդաշնակություն, բարոյականություն, մշակույթ

Հայաստանում հասուն են ձեռնարկություններ են կարևորություն շախի աշխատանքային մշակույթին ներքին մթնոլորտին, աշխատակիցների տրասպարենտ միջոցով արդյունավետությունը բարձրացնելու մեթոդներին: Սովորաբար մեր ձեռնարկություններում ստեղծված կամ ղեկավարն է իր կարիքները մոնիթորինգ կազմակերպում արհամարհելով աշխատակիցների յոթյանները, տրասպարենտությունը, ներքին մթնոլորտը: Ասորե լույս տեսնող հոդվածն աշխատանքային մշակույթը գնահատող մեր բացառիկ ձեռնարկություններից մեկն է, որտեղ բացի կառավարիչից ել ուրիշ հարմարություններից ընդգրկվել են նաեւ գեղարվեստ, ոչ թե վերնիստային ռաբիտ, այլ արվեստի իսկական գործեր:

ստացված աշխատանքային մշակույթի մասին Microsoft առաջատար ընկերության «սերիոսիկացված գործընկեր» կարգավիճակ:

Աշխատանքային սկիզբ, որոնումների օրաց

Իմ գրույցը ընկերության նախագահ Անտոն Խաչատրյանի հետ «Հայկական ծրագրեր» 15-ամյա գործունեության մասին է, առավելապես կազմակերպության ներքին կարգապահի, աշխատակիցների համայնքավածություն, ներդաշնակ մթնոլորտ, որ կարելի է աշխատանքային մշակույթ անվանել:

Ընկերությունն անցել է նորաստեղծ կառույցի ընդունման նախնական ծանադար, սկզբում աշխատել ըստ դասախոսի առաջարկների: Ընկերության համար ամենադժվարին շարքներից սկսած, երբ ոչինչ գրեթե չուներ ոչ սեղ, ոչ կոմպյուտերային համակարգ, ոչ յոթյան, այս գործի շարքը համայնքաված անձինն ունեին հասակ նախապես դասախոս Հայաստանի լավագույն ձեռնարկություններից մեկը, ինչն այդ շարքերին անհավանական էր թվում: Ըստ յոթն հայաշխարհի, ինչնց բացառ թերեզ նախ ել առաջ այդ նախապես շարքը համայնքաված համայնքի մարդկանց սկզբունքային մոտեցումների, իսկ առավելաբար մարդկային ռակների ընդունելով Փորձը ցույց է տալիս, որ ռեւել կազմակերպության կամ գործի հաջողության գրավականն այնքան գործի ուղղվածությունը չէ, որքան մարդկանց բնույթը: «Դիմա հասկանում եմ, որ այն ջանքն սերունդը, որ հավակնվեց այդ շարքերին, ամեն ինչ էր», ասում է յոթն հայաշխարհը: «91-92-ին հասակեցվեց մեր ուղղությունը՝ բանկային ել հաշվառական համակարգերի ծրագրավորում ել դրանց ներդրում, տրասպարենտ, ուսուցանում: Այժմ ունեն 6 յոթնասն ծրագրեր՝ 3 բանկային ռոտին վերաբերող ել 3 հաշվառական թուղթը վերջին տեխնոլոգիաներով գրված: Ամբողջ ԱՊՀ սարածին նման 3-4 ծառայություններ են գործում: Փաստաթղթաբանության սեխնոլոգիան Առկվայում, օրինակ, մի անգի հարյուր ընկերություններից 4-5-ը հաղթահարեցին, ինչը մեզ ես հաջողվեց: Այսօր մենք արժեք ենք ներկայացնում Հայաստանի համար, թեւեւ կառավարության մեջ էլ ենք ենք սեղային: Տիրապետում ենք բանկային շարքի 50 ել խոսքը հիմնարկների 70-80 տոկոսին»:

Արվեստը գործնական աշխատանքային մթնոլորտում

Արվեստի ընդունումը համակարգում կարևորելով մարդկային առողջ հարաբերությունները՝ յոթնասնական շարքը ել սկզբունքայինությունը, ժամանակի ընթացքում աշխատանքային առաջընթացն առաջնորդելու նոր գործունեություններ են ծնվում: Սա սրամարտական շարքայինություն է սկսած: Նեղ մասնագիտացումը դեռևս բավարար յոթյան չէ: Եվ ահա ընկերությունը կազմակերպում է դասախոսությունների շարքը իր աշխատակիցների համար, երկուսական անտով շարքային 2 անգամ, կիրառական մաթեմատիկայի, ֆիզիկայի ել գեոմետրիայի, կրկին ել արվեստի դասախոսություն: «Այդ ժամանակ մեզ մոտ հայտնվեցին Արարական շարքի նկարները: Երբ մի ցուցահանդեսի առիթով սարավ աշխատակիցներս դասախոսեցին նկարները հետքեր, սովորել էին ել իրենց համար բաց սեղ ել առաջացել: Զգացրին, որ հիմնարկը կարի ունի արվեստի գործունեության ել ներդաշնակ միջավայրի: Որոշեցին կոմպյուտերային ծրագրային գույքայինական միջավայր ստեղծել: Արարական ել արված են հասուն մեզ համար»:

Կադրային հարցը, աշխատանքային մթնոլորտ

Ըստ յոթն հայաշխարհի, ընկերության համար լուրջ, սկզբունքային հարց է կարգերի ընտրությունը: Հաս-

ուն են միասին, հաճելի մթնոլորտում: Ասկավ հանդիպող երեւոյթ մեզ անում, երբ աշխատանքային խմբի ներսում բազակայում են կոնֆլիկտային, անհանդուրժողական մթնոլորտը, շահա հարաբերությունները, ընդհակառակը սիրում է բարյացակամ վերաբերմունք միմյանց միջեւ, ընդ որում յուրաքանչյուրը սատարում է ել Երազգրված է կողմին աշխատանքային հաջողությամբ, որովհետեւ հասկանում է, որ դա նաեւ իրենն է:

Արվեստը գործնական աշխատանքային մթնոլորտում

Արվեստի ընդունումը համակարգում կարևորելով մարդկային առողջ հարաբերությունները՝ յոթնասնական շարքը ել սկզբունքայինությունը, ժամանակի ընթացքում աշխատանքային առաջընթացն առաջնորդելու նոր գործունեություններ են ծնվում: Սա սրամարտական շարքայինություն է սկսած: Նեղ մասնագիտացումը դեռևս բավարար յոթյան չէ: Եվ ահա ընկերությունը կազմակերպում է դասախոսությունների շարքը իր աշխատակիցների համար, երկուսական անտով շարքային 2 անգամ, կիրառական մաթեմատիկայի, ֆիզիկայի ել գեոմետրիայի, կրկին ել արվեստի դասախոսություն: «Այդ ժամանակ մեզ մոտ հայտնվեցին Արարական շարքի նկարները: Երբ մի ցուցահանդեսի առիթով սարավ աշխատակիցներս դասախոսեցին նկարները հետքեր, սովորել էին ել իրենց համար բաց սեղ ել առաջացել: Զգացրին, որ հիմնարկը կարի ունի արվեստի գործունեության ել ներդաշնակ միջավայրի: Որոշեցին կոմպյուտերային ծրագրային գույքայինական միջավայր ստեղծել: Արարական ել արված են հասուն մեզ համար»:

Աշխատակիցների կարծիքներից

«Գեղարվեստը նորությունն է բարոյությունն են առաջացել: Ձույլ

Արյունակ Արգայան (Երկայա վարության ղեկավար, թարգմանիչ)

«Կարծում եմ մասշտիբ չեն: Արարական, երբ մաթեմատիկա չէ, հասկանում է ճշգրիտ միայն նա, ով ստեղծում է, ևսին որ մարդու ներքին արարական ինդիվիդուալ է: Իհարկե, բոլոր նկարները չեն, որ անհասկանալի են, կան այնպիսի, որտեղ մի բան ունեն միասին հասկանալու, սրան գործեր են, որ ստեղծված են ավելի լայն օրացնակի համար»:

Արարական

Պատկեր չէր ամբողջանա, երբ չգրուցի «Հայկական ծրագրեր» աշխատանքային մթնոլորտն իրադեպ փոխած ել տրասպարենտ ստեղծած նկարների հեղինակի՝ Արարականի հետ:

Արարական

Ինդիվիդուալն այն է, որ սեղի է ունենում ընտելացում այս շիդի գեղարվեստական մտածելակերպին, որը, փաստորեն, իր սարածից՝ արվեստանոցային միջավայրից, դուրս է գալիս ել այստեղ արդեն դառնում սոցիալական փաստ, մտնում մարդկանց գիտակցության մեջ վիզուալ ընկալողության ընդունելով: Շատերն այսպիսի արվեստին վերադասումով են մոտենում, սակայն ժամանակի ընթացքում սեղի է ունենում աղաղակալ, մարդիկ սկսում են կառուցել այդ գործերին:

Կարևորն ինքնին փաստն է, որ աշխատանքային միջավայրն է փոխվում: Ստեղծագործությունը մտնում է իր համար օտար միջավայր, որտեղ այդ իմաստը, անգիտակցական, ենթագիտակցական մակարդակի վրա, որով նա ստեղծվել է, անկախից, հաղորդվում է դիտողին: Որտեղ ստեղծագործություն, որն արժեք ունի, այսինքն՝ ստեղծված է իրական հոգեւոր ինդուստրիայի, մարդուն զգում է ստեղծագործական վիճակի մեջ: Արվեստն արվեստի կարգավիճակից դուրս է գալիս ել մտնում աշխատանքային մթնոլորտ:

Ցավով արհի, ընդունված է նկարները միջոցառումներում, ցուցահանդեսներում սեսնել, ել մեզ համար ընդունված չէ լուրջ արվեստը սեսնել գործնական միջավայրում: Իմ նախապեսներից մեկն էր իրենց գիտակցության մեջ արթնացնել այդ քրթին արվեստի նկատմամբ, բնականաբար, չեն կարող ակնկալել, որ լրջորեն կզբաղվեն, բայց համոզված եմ, որ հետաքրքրություն առաջացել է: Կարևոր է նաեւ ընկալողական կուլտուրան, որ ես ստեղծագործական որակ է, զարգացնել, իսկ անկախից կողմնակի արդյունքը աշխատակիցների կոնկրետ գործունեության վրա ունեցած դրական ազդեցությունն է:

Ռուսաստանի լավագույն արհեստը Ալեքսանդր Արդուլովն է

«Գելադ Սեդիա» սոցիոլոգիական ծառայությունը վերջերս հարցումներ անցկացրեց Ռուսաստանի 2002 թվականի լավագույն արհեստներին որոշելու համար: Հարցվողներին մի բարձր հարցեր էին առաջարկվել ճանաչում են նրան արհեստին, նրան համարում են գեղեցիկ, սեխուալ առումով նախընտրելի՝ վերջին տարիներին խաղացած դերերից շատերն են մնացել հիշողության մեջ: Բոլոր այս հարցերի ղեկավարներին հիման վրա էլ կազմվել է ռուսաստանի արհեստների վարկանիշը: Առաջին տեղում առանց որեւէ անակնկալի Ալեքսանդր Արդուլովն է: Հարցումին ղեկավարողները հասկալալալ ենք են «Առաջադասային ժամանակաշրջան» ել «Մեխ-2» հեռուստատեսիականներում Արդուլովի գլխավոր դերակատարումները:

Նվազապես, ըստ անվանակարգերի նվազ են: «Ամենահանրաճանաչ արհեստ» Ալեքսանդր Արդուլով (1460 միավոր), Ալեքսանդր Պանկրատով-Չյուրնի (1363), Օլեգ Յանկովսկի (1337)... Դմիտրի խառնայանը 10-րդ տեղում է (1225): «Ամենագեղեցիկ արհեստ»՝ Իվար Կալինին (81,2 տոկոս), Իգոր Կոստելսկի (79,0 տոկոս)... Դմիտրի խառնայանը 15-րդ տեղում է (63,7 տոկոս): «Տարվա հայտնություն» է ճանաչվել Վլադիսլավ Գալկինը, որին նախադասվություն են սվել հարցվողների 35 տոկոսը: Մ. Գ.

ՌՍԱՍՏԱՆԻ ՄԱՆՐԱԶԱՆԱԿՆԵՐ

Այս արհեստը էլ ապրեցինք

Անցնող՝ 2002 թվականն ամփոփում է գրող Ռոբերտ Կարայանը

Առանց այլերի դու կարդես բեկ-բեկ, Առանց հայրենի չես աղի երեք:

Հայ «Կոմուն» երգ՝ դու հին սզվոր Թանգարանում աղբու մի օր:

Ուրախ օրդ Ինչ միջոց հուշի, Որ սրտուն է ցավն ուրիշի:

Կասաղած կացին՝ անսառ ամալի, Մարդ, սրությունդ ե՛րբ միջի մարի:

Սուսն ու կեղծիդ մեր հոգու խորի՝ Երբ, ահեղ սուսն են՝ դարձված խեղճ զորի:

Տեր, ինչո՞ւ բերի կեռնն էծային Մարդս, լոկ սատար՝ ծանր նծարին:

Անդամոս հասակ՝ բարդի-կանաչ ես, Թե թզենու մոտ Ինչ ծանաչես:

Ամուրը՝ ամուրին, Զարը՝ թամբին, Բյուր հեծողները Մարդուս ծանկին:

Բամին գա ծաղով ծայրին հա, զարկի, Գիտունին անմիտն էլ անց առարկի:

Դեմով դարձավ Զրիստոսին՝ Օրհնանք բերեց իր նոր քոսին:

Առավոտ օտգից՝ արեւի լույսին, Բայց ո՞վ է շախի անունն այդ կույսի:

Աստծո սիրուց, անգամ մրան Միտն ու հոգին իրար զսան:

Վիտյա՛նն ես սասանայի՝ Բյուր ալբերով ներսը նայի:

Աշխարհը գիր է՝ ծոխ ու խնդազարդ, Որ կարդում են լոկ հարուստներն ազա:

«Իրավունքն» ի՞նչ է՝ փակ-դուռ մի քաղաք՝ Սեզ ու խեղճ մարդուս գարին ե՛րբ աղաջ:

ՉԱՂՐԱՆԱԿՈՒ ԱԶԵՆՈՎ

Մարզական

ՄՐՃԱՆԱԿԱՐԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ

Ռոման Բերեզովսկին «Մսրելեցի» թեկնածու

Արդեն 8-րդ մրցաշրջանն է, ինչ Ռուսաստանի ֆուտբոլի առաջնության ավարտից հետո որոշվում են «Մսրելեցի» մրցանակի դափնեկիրները: Ֆուտբոլային այդ մրցանակաբաշխությունն անցկացնում է «Մսրելեցի» հիմնադրամն ու ֆուտբոլի ՈՂ ԴԵՄՈՒՄԵՐԻ-ԳԱՆ: Պարզեների համծնունդը սեղի կունենա դեկտեմբերի 29-ին:

«Պաշտամական ոճի լավագույն կիսապաշտպան» եվգենի Ալդոնին («Ռոստր»), Վլադիմիր Մամոնով («Լոկոմոտիվ»), Էլվեր Ռահիմյան (ԲԿՄ):

«Հարձակողական ոճի լավագույն կիսապաշտպան» Ռուան Գուսե, Սերգեյ Սեմակ (Երկուսն էլ՝ ԲԿՄ), Անդրեյ Կարյակա («Կոխյա Սովետսկ»):

«Դիպեցիներ» Դմիտրի Լուկով («Լոկոմոտիվ»), Իգոր Սեմենով («Տրոյեցկ»), Եգոր Տիսով («Մարսակ»):

«Լավագույն հարձակող» Ալեքսանդր Կերձակով («Չեռնիթ»), Դմիտրի Կիրիլենկո (ԲԿՄ), Ռոբերտա Պոկուս («Կոխյա Սովետսկ»):

«Մրցաշրջանի հույս» Էվգենի Ալդոնին («Ռոստր»), Անսոն Բոբյոր («Կոխյա Սովետսկ»), Ալեքսանդր Գալիցեևսկի («Մարսակ»):

«Ամենաարժեքավոր խաղացող» Ռուան Գուսե, Սերգեյ Սեմակ (Երկուսն էլ՝ ԲԿՄ), Դմիտրի Լուկով («Լոկոմոտիվ»):

«Լավագույն ակումբի նախագահ» Էվգենի Գիներ (ԲԿՄ), Գերման Տկաչենկո («Կոխյա Սովետսկ»), Վալերի Ֆիլանով («Լոկոմոտիվ»):

«Լավագույն մարզիչ» Վալերի Գազաբե (ԲԿՄ), Օլեգ Ռոմանցև («Մարսակ»), Յուրի Սյոմին («Լոկոմոտիվ»):

Ինչպես եւ մյուս համանման մրցույթները, այս մրցանակաբաշխությունն էլ անցկացվել է հարցման արդյունքների հիման վրա: Հարցմանը մասնակցած մարզիչները, ակումբների նախագահները, ֆուտբոլի մասնագետները 40 հարցաթերթիկներում նշել են 12 փմերի 47 ֆուտբոլիստի անուն (անցյալ տարի նրանց թիվը 37 էր): Մրցանակի հավակնորդների թվով առջեւից է ընթանում ՈՂ չեմպիոն Մոսկվայի «Լոկոմոտիվը» (9 ֆուտբոլիստ), որին հաջորդում է ԲԿՄ-ն (8): Բոլորից ցած թեկնածուներ (12 ֆուտբոլիստ) նշվել է «Ֆուտբոլի հույս» անվանակարգում, ընդ որում հարցաթերթիկներում նշվել է նաեւ Մոսկվայի «Մարսակի» հարձակող Դմիտրի Սիլովի ազգանունը:

Ուրախությամբ լի է նաեւ, որ «Լավագույն դարձաբան» անվանակարգում մրցանակի հավակնորդ է նաեւ ՀՀ ազգային հավաքականի եւ Մոսկվայի «Դինամոյի» դարձաբան Ռոման Բերեզովսկին: Ռոմանը վաղ չանցկացրեց մրցաշրջանը՝ բազմիցս փրկելով իր փմին վերահաս զոլերից: Եվ դասահական չէ, որ նրա խաղը բարձր են գնահատել ֆուտբոլի մասնագետները: Ահա սարքեր անվանակարգերում «Մսրելեցի» հավակնորդների ցանկն այբբենական կարգով.

«Լավագույն մրցավար» Յուրի Բասկակով, Վալենտին Իվանով (Երկուսն էլ՝ Մոսկվա), Նիկոլայ Իվանով (Մանկա Պետերուրգ):

«Լավագույն դարձաբան» Ռոման Բերեզովսկի («Դինամո»), Սերգեյ Օվչիննիկով («Լոկոմոտիվ»), Վալերի Չիժով («Մասուրն»):

«Լավագույն Պաշտպան» Վադիմ Եվսեև, Սերգեյ Իգնատևիչ, Գեորգի Նիժեգորոդով (թուրք էլ՝ «Լոկոմոտիվ»):

Ռոնալդոյին կփոխարինի կինը

Հունվարի 3-ին Արու Դաբիի մարզադասում կկայանա յուրօրինակ ֆուտբոլային խաղ-ժողով աշխարհի հավաքականի եւ իսպանական «Յուվենտուսի» միջև: Այն նվիրվելու է 20-րդ դարի Արաբական Միացյալ Էմիրությունների լավագույն ֆուտբոլիստ Արու Դաբիին: Երկրի հավաքականի նախկին ավագը երկրի առաջնություններում, միջազգային մրցաշրջանում խփած գոլերի թվով յուրօրինակ ռեկորդակիր է: Նա իր խաղընկերների հետ հաջողությամբ հարթահարեց ֆուտբոլի աշխարհի 1990 թ. առաջնության ընթացքում մրցաբարի արգելիչը՝ նվաճելով եզրափակիչ փուլի ուղեգիր:

Նախատեսվում է մի քանի ժամանակահատվածներում Արու Դաբի: Նրանց թվում կլինեն ՖԻՖԱ-ի նախագահ Չեղ Բլաեսեր, ֆուտբոլի Ասիայի կոնֆեդերացիայի նախագահ Մուհամեդ Ալ-Բարուսան, Միջել Պլասինին, Ֆրանց Բեկենբաուերը, Արաբական Միացյալ Էմիրությունների հավաքականի նախկին մարզիչները, սարքեր երկրների ֆուտբոլի ֆեդերացիաների եւ ազգային օլիմպիական կոմիտեի նախագահները: Հանդիման տն-

ների գինը տասնավում է 70-137 դոլարի սահմաններում: Հանդիման ընթացքում կխաղարկվեն մարզասար 3 ավտոմեքենաներ եւ այլ թանկարժեք նվերներ 135 հազար դոլար ընդհանուր արժողությամբ: Թողարկվելու է Աս-Տայանի լավագույն գոլերի սեսաիոլվակ:

Աշխարհի հավաքականի կազմում հանդես գալու հրավեր է ստացվել նաեւ Մոսկվայի «Լոկոմոտիվի» դարձաբան Սերգեյ Օվչիննիկովը: Իսկ ահա, այս արված աշխարհի եւ Եվրոպայի լավագույն ֆուտբոլիստ Ռոնալդոն, ցավով, չի կարող մասնակցել խաղին: Նա ներողություն է խնդրել հանդիման կազմակերպիչներից եւ իր փոխարեն առաջարկել է կնոջը՝ Միլենա Դոմինգեսին: Վերջինս ներկայումս հաջողությամբ հանդես է գալիս Մադրիդի «Ատլետիկոյում»: Ռոնալդոյի առաջարկը ընդունել է ԱՄԷ-ի ֆուտբոլի ֆեդերացիան: Միլենա Դոմինգեսի մասնակցությունը ֆուտբոլային ժողովն առանձնակի հմայվ կհաղորդի հանդիմանը: Նախատեսվում է, որ Միլենան խաղադասում կանցկացնի մեկ խաղակետ:

Ֆուտբոլի ՀՀ առաջնություններում խաղարկվել է մեղայների 11 հավաքածու: Դրանց արժանացել են 8 փմերի 244 ֆուտբոլիստներ: Հարկ է նշել, որ մինչ օրս ֆուտբոլիստներին մեղայներով թարգմանաբար հստակ մեխանիզմ չի գործում, թեեւ դեռեւս Մարտիային տարիներից ուժի մեջ է հետեւյալ կարգը. մրցանակակիր փմից մեղայների են արժանանում այն ֆուտբոլիստները, որոնք սկսվալ փմի կազմում մասնակցել են առաջնության հանդիմանների 50 տոկոսին: Նման կես գոյություն ունի

տարի «Շիրակի» դարձաբան Ռայմոն Զադուրյանը, թիմի ավագ Հովհաննես Թահմազյանն ու Պաշտպան Գազիկ Մարգարյանը մեղայների իրենց հավաքածուն ավելացրին եւս մեկ թարգմանով՝ դրանց թիվը հասցնելով 9-ի: Սեկ այլ յուրօրինակ ռեկորդ սահմանեց «Փյունիկի» ավագ Վարդան Մինասյանը՝ դառնալով միակ հնգակի չեմպիոնը: Նման ցուցանիշի կարող էր հասնել նաեւ Վարազդաս Ավեսիյանը, սակայն նրա համար սեղ չգնվեց «Փյունիկի» հիմնական կազ-

Մեղայակիրները

Հարդան Մինասյանը ՀՀ հնգակի չեմպիոն

մում: Երկրորդ ցրանում Վարազդասը սեղափոխվեց «Բանանց», որի կազմում էլ արժանացավ բրոնզե մեդալի: 19 ֆուտբոլիստ ՀՀ եռակի չեմպիոն է: Ստրեյ ներկայացնում են այն ֆուտբոլիստների ցանկը, որոնք ՀՀ առաջնություններում արժանացել են 5 եւ ավելի մեղայների:

Մում: Երկրորդ ցրանում Վարազդասը սեղափոխվեց «Բանանց», որի կազմում էլ արժանացավ բրոնզե մեդալի: 19 ֆուտբոլիստ ՀՀ եռակի չեմպիոն է:

Ստրեյ ներկայացնում են այն ֆուտբոլիստների ցանկը, որոնք ՀՀ առաջնություններում արժանացել են 5 եւ ավելի մեղայների:

	Ոսկ.	Արծ.	Բր.	Ընդ.
1. Ռայմոն Զադուրյան	3	5	1	9
2. Հովհաննես Թահմազյան	3	5	1	9
3. Գազիկ Մարգարյան	3	5	1	9
4. Հակոբ Արսոյան	3	4	1	8
5. Արթուր Հովհաննիսյան	3	4	1	8
6. Արթուր Պետրոսյան	3	4	1	8
7. Կոլյա Եփրանոսյան	2	4	2	8
8. Ֆելիքս Խոջոյան	2	3	3	8
9. Ռազմիկ Գրիգորյան	2	1	5	8
10. Վարդան Մինասյան	5	1	1	7
11. Արսակ Աղամյան	3	4	-	7
12. Սամվել Նիկոլյան	3	4	-	7
13. Արկադի Դոխոյան	2	-	5	7
14. Վարազդաս Ավեսիյան	4	1	1	6
15. Արթուր Ասոյան	3	3	-	6
16. Արա Աղամյան	2	4	-	6
17. Արսյոն Բեռնեցյան	2	3	1	6
18. Արամ Թումասյան	2	3	1	6
19. Տիգրան Գոթեյան	2	2	2	6
20. Ռաֆայել Նազարյան	2	1	3	6
21. Արարատ Հարությունյան	1	4	1	6
22. Հովհաննես Դեմիրճյան	1	3	2	6
23. Հարություն Աբրահամյան	2	3	1	6
24. Տիգրան Եսայան	1	1	4	6
25. Արսեն Ավեսիյան	3	2	-	5
26. Արմեն Ավագյան	3	1	1	5
27. Համլետ Միսիբարյան	3	1	1	5
28. Արամայիս Տոնոյան	3	-	2	5
29. Հայկ Հարությունյան	3	-	2	5
30. Հարություն Վարդանյան	2	3	-	5
31. Արմեն Գալստյան	2	2	1	5
32. Արթուր Ավագյան	2	1	2	5
33. Կարեն Դոխոյան	2	-	3	5
34. Կարեն Բարսեղյան	1	3	1	5
35. Հենրիկ Բաշիկյան	1	3	1	5
36. Կարեն Ալեքսանյան	1	3	1	5
37. Արման Տոնոյան	1	3	1	5
38. Վահան Արզումանյան	1	-	4	5
39. Արա Նիգոյան	2	3	5	

Շուրախերն ու Կոստելիչը լավագույնն են Եվրոպայում

«Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցաբարի աշխարհի հնգակի չեմպիոն Միխայիլ Շուրախերն ու լեռնադաշտային մոտոսպորտի օլիմպիական խաղերի եռակի չեմպիոն Յան Կոստելիչը մասնակցել են մրցաշրջան-2002-ի լավագույն մարզիկներ Եվրոպայում: Լավագույն մարզիկների մրցույթում, որն անցկացրել է մարզական մամուլի եվրոպական ասոցիացիան, Շուրախերը վասակել է 62 միավոր: Երկրորդ տեղում է լիմոնիակա Կոստելիչը, որովհետեւ ֆորմուլայի (40 միավոր): Լավագույն եռյակը զբաղեցրել է ավստրիացի լեռնադաշտային օլիմպիական չեմպիոն եւ աշխարհի զավթարկիչ Շեքիան Էբերհարտերը (10 միավոր): Տասնյակում տեղ են զբաղեցրել նաեւ օլիմպիական կրկնակի չեմպիոն, Եվրոպայի լեռնադաշտային մոտոսպորտի չեմպիոն Ամանդե, օլիմպիական խաղերի կրկնակի չեմպիոն, Նորվեգացի լեռնադաշտային մոտոսպորտի չեմպիոն Մարիո Չիտոլինին, Ֆրանսիացի ֆուտբոլիստ Չիտոլինին Չիտոլանը, բրիտանացի բռնցքամարտիկ Լենոն Լյուիսը:

Լավագույն մարզուհու կոչման համար համառոտաբար եր ծավալվել Կոստելիչի եւ մարաթոնյան վազի աշխարհի ռեկորդակիր, աշխարհի եւ Եվրոպայի չեմպիոնուհի, բրիտանացի Փոլա Ռեյզլիֆի միջև: Կոստելիչը վասակել է 60 միավոր եւ միայն 5 միավորով գերազանցեց իր հիմնական հավաքակողմին: Լավագույն եռյակում է նաեւ լողի Եվրոպայի չեմպիոնուհի, աշխարհի ռեկորդակիր Ֆրանցիսկա վան Ալմ-գիլը (16 միավոր), որին հաջորդում են օլիմպիական խաղերի կրկնակի չեմպիոնուհի, գերմանացի չեմպիոնուհի Կառոլինա Պեյսայնը եւ ռուսաստանցի մարմնամարտիկ Սվետլանա Խուրկինան: Երկրորդ, որ անցյալ տարի Եվրոպայի լավագույն մարզիկ է ճանաչվել կրկին Միխայիլ Շուրախերը, իսկ ահա լավագույն մարզուհու մրցանակը հանձնվել է Խուրկինային:

Հոկեյիստները սկսում են մրցավեճը

Վանդույթի համաձայն, նոր մրցաշրջանի առաջին տարիները վիճարկում են հոկեյիստները: Կանադայում մեկարկում է սափոդակով հոկեյի աշխարհի երիտասարդական 27-րդ առաջնությունը, որի հաղորդը հայտնի կդառնա 2003 թ. հունվարի 5-ին: Մրցաբարի մասնակցից 10 հավաքականներ նախնական փուլում բաժանվել են 2 ենթախմբի: «Ա» ենթախմբում չեմպիոնի կոչման համար մրավեճի կրողներն Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի, Եվրոպայի, Արգենտինայի եւ Բելառուսի երիտասարդական հավաքականներն են: «Բ» ենթախմբում ընդգրկվել են Կանադայի, Ֆինլանդիայի, Չեխիայի, Եվրոպայի եւ Գերմանիայի հոկեյիստները:

Ներկայիս մարզիչ Վլադիմիր Պյունցեի գլխավորությամբ գերազանց հանդես եկավ եզրափակիչ խաղում 5-4 հաշվով Պարսոյան մասնակց կանադացիներին: Իսկ մինչ այդ, ռուսները միայն մեկ անգամ՝ 1999 թ. էին հաղորդ ճանաչվել հոկեյի աշխարհի երիտասարդական առաջնությունում: Իսկ ահա, նախկին ԽՍՀՄ հավաքականը 10 անգամ հռչակվել էր աշխարհի չեմպիոն, ընդ որում 7 անգամ անընդմեջ: 1974-1976 թթ. կայացած առաջին 3 առաջնությունները փորձնական ընդմիջում էին կրում, իսկ 1992 թ. հաջողությունն ուղեկցել էր ՊՊՀ երկրների միացյալ հավաքականին:

Նախնական փուլում խաղերը ենթախմբերում կանցկացվեն Երազանոս մրցախաղով: Ենթախմբերի հաղորդները իրավունք կունենան մայրաքաղաք Երազանոսում կիսաեզրափակչում, իսկ 2-3-րդ տեղերը գրաված փմերը հանդես կգան Լատոնի եզրափակչում: Հունվարի 5-ին կկայանան 3-րդ տեղի համար հանդիմանում եւ եզրափակիչ մրցախաղը:

Բրիգեյը գլխավորեց Ալբանիայի հավաքականը

Գերմանիայի հավաքականի նախկին ֆուտբոլիստ Հանս-Պետեր Բրիգեյը նշանակվել է Ալբանիայի ընտրված գլխավոր մարզիչ: Այդ ժամանակում նա փոխարինեց իսպանացի մասնագետ Ջուզեպե Դոնեթին, որը հավաքականում աշխատել էր ընդամենը 4 ամիս եւ հեռացվել անհաջող ելույթների համար: Չնայած Եվրոպայի հավաքականի հետ ոչ-ոքի արդյունք (1-1) ղեկավար էր նախնական համարել: Ընտրված մյուս խաղում Ալբանիայի հավաքականը 1-4 հաշվով զիջել էր Ռուսաստանի հավաքականին: Բրիգեյի գլխավորությամբ ժամանակահատվածում առաջին հանդիմանում ալբանացիները կանցկացնեն 2003 թ. մարտի 29-ին: Այդ օրը նրանք կմրցեն ռուսների հետ:

Օրվա հետքերով

ԿԱՆԿԱՏՆՈՒՄՆԵՐ

«Էկոնոմիսը» 2002 թվականն անակնկալների սարի անվանեց

«Անակնկալների սարի: Անցնող սարին, կամեցում եմ հավատալ, թե ոչ, լավ սարի է: Իսկ ի՞նչ անկնկալ է 2003 թվականից», այս վերնագրով եւ ենթավերնագրով հոդվածում քիսանական «Էկոնոմիսը» շաբաթաթերթը ամփոփել է անցնող սարին եւ աղաքայի կանխատեսումներ արել: Հոդվածի սկզբում բնութագրվում են սարվա արդեաներն ու անհարողությունները, այդ թվում ահաբեկչությունները, մերձավորարեւելյան հակամարտությունը, Իրաֆի վարչակարգի դեմ դաշտերակի սպառնալիքները, Արգենտինայում ֆինանսական ճգնաժամը, բազմաթիվ երկրներում աճող գործազրկությունը, ֆինանսական սկանդալները Մ. Լաիանգներում, ինչպես նաեւ համաշխարհային բորսայում արժեթղթերի գների անկումը: Հոդվածում նշվում է, որ անցած սարվա 2002-ի կանխատեսումները եղել են խիստ հոռետեսական եւ աշխարհի ընդհանուր վիճակի վերաբերյալ մասնագետների թերին սլած կանխագուշակումները չեն իրականացել:

խառնամանակ համաձայն՝ 1,5 տկոս: Տնտեսության բնագավառում շատ արագ զարգացում ապրեցին Ավստրալիան եւ Կանադան, ցուցաբերելով համախառն ներքին արդյունքի 3,5 տկոսի աճ: Միայն 7 երկրներ են ցուցաբերել կանխատեսվածից ավելի ցածր ցուցանիշներ, իսկ մյուսները կամ դաշտերակի են նույն մակարդակը, կամ փոքր-ինչ բարելավել տնտեսությունը:

ԴՊԿԱՐԻՆ ԽՆՆՈՒՄՆԵՐ

Քաղաքական բարեփոխումների վերաբերյալ թերթը նշում է զրեթե նույն միտումը: Այսպես, Հնդկաստանն ու Պակիստանը միջուկային դաշտերակի են մին էին հայտնվել, սակայն այսօր վստահ չենք: Պատերազմը, իհարկե, չարիք է, սակայն ՄԱԿ-ի որոշումը եւ Իրաֆի հարեւան երկրների լուս համաձայնությամբ Սադդամ Հուսեյնի դեմ դաշտերակի կիրառելու կարծած, եւ եթե նախի գին արագորեն աճի, աղա նույն-ման արագորեն էլ կվերականգնվի:

«Էկոնոմիսը» ընդգծում է 2 հիմնական ուղիներ՝ զբեխնող, որոնք կանգնած են աշխարհի աղքեւ եւ զախի սարի սպասում են լուծման: Առաջինը՝ դեմ է բանակցությունների սեղանի շուրջ նստեցնել Իսրայելի եւ Պաղեստինի դեկլարներին, երկրորդը՝ շարունակել օգնել աղքեւ երկրներին եւ դախարել դրանցում սարածված հիվանդությունների՝ ԴԱՎ-ի, մալարիայի եւ բուխիսի դեմ:

ՌՈՒԴԱՆ ԳՐԱՐԱՅԵԼ

Տնտեսական աճ

Մ. Լաիանգներում, ըստ նախորդ սարվա կանխատեսումների, 2002-ին սպասվում էր 0,6 տկոս տնտեսական աճ, մինչդեռ հասավ 2,5 տկոսի:

Ճապոնիայի տնտեսությունը թեթեւ կրծածվեց, բայց ոչ թե 7, այլ ընդամենը կես տկոսով: Միայն Եվրոն ցույց սվեց ավելի նվազ աճ, քան կարծում էին: Մեծ Բրիտանիայի տնտեսությունն աճեց կան-

Ի ԼՈՒՐ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻ

Մամուլի ազգային ակումբը շարունակում է ՀՀ նախագահի թեկնածուների հետ հանդիպումների շարքը:

«Հրատաղ թեմա» ծրագրի շարունակումում շարքի հերթական հանդիպումը կկայանա ՀԺԿ նախագահ ՄՏԵՓԱՆ ԴԵՄԻՐՅԱՆԻ հետ, այսօր՝ դեկտեմբերի 27-ին, ժամը 12-ին, ՄԱՍ-ում:

Մամուլի ազգային ակումբ

«Արմինկո» սեխնիկական ուսուցման կենտրոնը՝ «Եվրասիա» հիմնադրամի աջակցությամբ, ինֆորմացիոն սեխնոլոգիաների մասնագետներին ընծեռում է բացառիկ հնարավորություն մասնակցելու Microsoft ընկերության արտոնագրված էլիսար դասընթացներին:

Դասընթացների տեղությունը՝ 2-5 օր:
Դասընթացների վերջում սրվում է Microsoft ընկերության արտոնագիր:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 52-46-79 կամ այցելել Տիգրան Մեծի 4 (Հայադրնախագիծ ՓԲԸ շենք), 2-րդ հարկ, 251 սենյակ
<http://www.microsoft.com/traincert/training>

VUE testing center affords the opportunity to take an exam of Microsoft, CIW, Cisco Systems and other firms. After positive result you will receive a certification of these firm.

More detail information you can get by address:

4 Tigran Mets str. ("HayardNakhagits" building),
2-nd floor, room 251
From 10.00 up to 17.30 Tel: 524-679

Մեղք նվիրում եմք 2 տկ 2.5%

Նոր փարվա կապակցությամբ Յունիբանկը անակնկալ է պատրաստում իր հաճախորդների համար: Այժմ դեկտեմբերի 1-ից մինչեւ հունվարի 1-ը Դուք կարող եք շահավետ կերպով ներդնել 2 տկ միջոցները 6 ամիս ժամկետով եւ արագվա փարեկան 9% ամսավարի կամ 9.5%-ի փոխարեն ժամկետի վերջում սրանալ 11.5% կամ 12% համապարասխանաբար:

Դրամական փոխանցումներ Ռուսաստանից Հայաստան Հայաստանից Ռուսաստան, ինչպես նաեւ ՌԿրահնա, Մոլդովա եւ Վրաստան

«Յունիստրիմը» դրամական փոխանցումների համակարգ է, որը հնարավորություն է տալիս ֆիզիկական անձանց փոխանցել գումարը առանց բանկային հաշվի բացման:

ՀՈՒՍԱԼԻ, ՇՏԱՊ, ԷԺԱՆ

2 ժամվա ընթացքում Չեր հարազատներն ու մերձավորները կարող են ստանալ դրամական փոխանցումը Հայաստանում, Ռուսաստանում կամ Լեռնային Ղարաբաղում ընդամենը 1% միջնորդավճարով:
«Յունիբանկն» այսօր ձեզ համար բացել է անմիջական ֆինանսական պատուհան դեպի ՌԿրահնա, Վրաստան եւ Մոլդովա:
Դուք կարող եք ձեր դրամը փոխանցել եւ ստանալ:

«Ուկրսիբբանկի» միջոցով (ՌԿրահնա)՝ վճարելով փոխանցման գումարի ընդամենը 2 տկոսը

«Կովկասիոնի» բանկի միջոցով (Վրաստան)՝ վճարելով փոխանցման գումարի ընդամենը 2 տկոսը

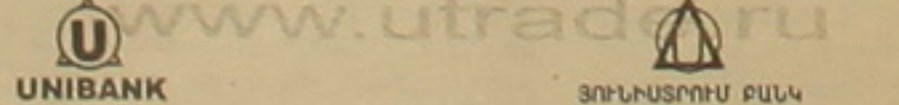
«Բիզնես բանկի» միջոցով (Մոլդովա)՝ վճարելով փոխանցման գումարի ընդամենը 1.75 տկոսը

Այսօր Հայաստանում լինելով հնարավորություն ունեցեք Ռուսաստանի ֆինանսական շուկաներում գործարքներ կնքել UTRADE համակարգի միջոցով

Յունիբանկը Յունիստրիմը բանկի Ռուսական ֆոնդային կենտրոնի հետ համատեղ 2003թ. հունվարի 15-ից 25-ը հրավիրում է Չեզ մասնակցելու ռուսական արժեթղթերի շուկայի եւ Հայաստանում արժեթղթերի առևտրի հեռանկարային իրականացմանը նվիրված սեմինարին: Սեմինարի շրջանակներում կկազմակերպվի մրցույթ, որի հաղթողներին կտրվի հնարավորություն անվճար իրականացնել գործարքներ արժեթղթերի ռուսական շուկայում: օգտվելով UTRADE համակարգից:

Դիմումները ընդունվում են մինչև դեկտեմբերի 25-ը հետևյալ հասցեով:
Յունիբանկ, Արուլյան 26,
հեռ. 54 24 30, 54 24 31
e-mail: postklyan@unibank.am

UNIBANK
Հասցեները Երևանում
Հասցե՝ 375051 Արուլյան 12
Հեռ. 0374 01 539870, 539871, 539872
E-mail: unibank@unibank.am
<http://www.unibank.am>
Telefax 243313 ՄԱՄ ԱՄ
Այբովան 26
Հեռ. 0374 01 542430, 542431, 542432

«Վանաձոր» մասնաճյուղ
377222, հար. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 53
հեռ. 0374050 40872, 40873

«Գրեմի» մասնաճյուղ
377501, հար. Գրեմի, Հայրենական 1
հեռ. 03740 40 33055, 33051

ՅՈՒՆԻՍՏՐՈՒ ՔԱՆԿ
Ռուսաստանում դրամական փոխանցումների վճարում իրականացնում է «Յունիստրում բանկը»:
«Յունիստրում բանկի» բաժանմունքների հասցեները Մոսկվայում:
■ մ. «Լոկալորոյալայա»՝ Աուկոլովի հր. 1 հեռ. (095) 785-10-85
■ մ. «Կրասնոյոր»՝ Վարվաևկա 14 հեռ. (095) 787-11-73
■ մ. «Պրոսպեկտ Միտա»՝ Սալայտոյան ողող 33, 1-ին մասնաշենք գրասենյակային առեսարային կենտրոն «Օլիմպիկ դյալա»՝ 7-րդ հարկ հեռ./ֆախս (095) 797-5803, 797-5886
■ մ. «Պերկոմայայկայա»՝ 9-րդ Պարկուլայա 37/2 հեռ. (095) 165-18-74
■ մ. «Սոկոլնիկի»՝ Սոկոլնիկսկի վայ 52/5 հեռ. (095) 268-00-25
■ մ. «Տեխնիկչիկի»՝ Լախազիկոյ անցում 4386, սուս 1, կառույց 1 հեռ. (095) 349-94-10
■ մ. «Սոկոլ»՝ «Կոլկովկայա»՝ Կոլկովկասի խճուղի 2, կառույց 1 հեռ. (095) 785-53-85
հար. Իվանովո Լեծնի 138ա հեռ. (0932) 23-02-73
E-mail: unistrum@unistrum.ru
<http://www.unistrum.ru>

529353 սուվադաբ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Վաճառվում է MOTOROLA T191 քցցային հեռախոս: Գինը՝ 55.000 դրամ: Վաճառվում է նաեւ NOKIA 8250 քցցային հեռախոս: Գինը՝ 170 դրամ: Հեռ. (09) 423833:
- Աշխատանքի հրավեր՝ ալտեռնեյտիվ բարձր որակավորում ունեցող էլեկտրոնիկայի մասնագետ կարգիտասուր վերանորոգող վարժեք, ալտեռնեյտնա վագողներ, դասաւարտյաւող (օձաւարտ), հեռ. 09-40-80-42, երեկոյան 34-51-00, Պալլիկ:
- Գրեմի դիմիոն ծաղրոնական կամ գեոմանական արտադրության: Հեռ. 454026:
- Վաճառվում է գեոմանական (տուլ) դաշտանուր լավ վիճակում խոլ եւ սեղան (տումիական): Հեռ. 265555 267691:
- Միջազգային կազմակերպություն աշխատանքի է հրաւիրում բարձրագույն կրթություն ունեցող անձանց, հարազարույցով: Հեռ. 223859 (սուս), 536846 (աշխ), Գալիսա:
- Վաճառվում է 3 սենյականոց բնակարան Ավանում, Թումանյան 9, սու. 31, 9/8, 80/48 սու: Գինը՝ 9.500 դրամ: Հեռ. 618196, Կարին: Կամ փոխանակում 1 եւ 2 սենյականոց բնակարաններով:
- Կասարում են քաղաքացիություններ ֆրանսեյնից հայերեն: Հեռ. 771327:
- Վաճառվում է NOKIA 8210 քցցային հեռախոս իզի Լաւսով: Գինը՝ 250 դրամ: Հեռ. (09) 493177:
- Վաճառվում է MOTOROLA T191՝ նոր քցցային հեռախոս: Գինը՝ 50.000 դրամ: Հեռ. (09) 407 551:
- Վաճառվում է NOKIA 3310 (նոր) քցցային հեռախոս: Հեռ. 587168